

V Gorico se vrača Andrejev sejem

15

Mladika, Mohorjeva, Novi Matajur in ZTT predstavili knjižne novosti

12

Filmarji proti finančnim rezom

9

Klop tokrat razkriva nekdanje, »pravo« in današnje partizanstvo

19

Primorski dnevnik

PETEK, 27. NOVEMBRA 2009

Št. 281 (19.680) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Štiri dvorane sredi Trsta

SANDOR TENCE

V središču Trsta imamo Slovenci v razdalji nekaj sto metrov štiri dvorane. V Ul. sv. Frančiška imamo Gregorčičevo dvorano, v njeni neposredni bližini prostore Slovenske prosvete in Društva slovenskih izobražencev ter pritlični prostor v Narodnem domu, katerim se je sedaj pridružila še multimedijška dvorana Slomedia. In potem se pritožujemo, da Slovenci nismo prisotni v središču Trsta.

Marsikdo bo pripomnil, da so štiri dvorane bogastvo in odraz vitalnosti naše skupnosti. To je najbrž res, a le do neke mere. Štiri dvorane, ki so ali bodo celo v konkurenci med sabo, tudi dokazujejo, da Slovenci nimamo ne prave in niti skupne vizije o dejavnosti v centru Trsta.

Pred časom je tudi Primorski dnevnik na veliko pisal o ustanovitvi slovenskega informacijskega centra v Narodnem domu, ki je nekaj časa deloval, potem pa zaprl vrata. Najbrž zaradi pomanjkanja denarja. Sedaj beremo, da je Dežela projektu Narodni dom namenila 24 tisoč evrov. Kaj se bo tam delalo in dogajalo, bomo še videli.

Slovensko kulturno ministrstvo je svojčas vzelo v pretres možnost, da bi v Narodnem domu odprli tudi neke vrste kulturno-informacijski center Slovenije, ki je v Trstu kulturno gledano žal skoraj popolnoma odsotna. Kolikor vemo, je ta predlog romal v pozabo in se o njem ne govorijo več.

Štirim dvoranam v strogem središču mesta je treba dodati stadion prvi maj in Narodni dom pri Sv. Ivanu. S prihodnostjo stadiona se ukvarjajo novi voditelji Bora, usoda svetovianskega Narodnega doma, ki je trenutno sicer razvalina, pa bo gotovo spet predmet polemik v manjšini, ki seveda ne bo obrodila ničesar. Razen običajne slabosti krvi in jeze.

Lahko se torej pritožujemo, da nas »višje sile« počasi izrivajo iz Trsta, moramo pa se tudi vprašati, kaj smo naredili in kaj delamo, da se to ne bi dogajalo. Štiri dvorane v kvadratnem kilometru površine povedo marsikaj.

V danih pogojih smo lahko torej skoraj zadovoljni, da se srečanja v Društvu slovenskih izobražencev odvijajo ob ponedeljkih, dan pozneje je na vrsti Slovenski klub, ob četrtnih pa bodo, kot kaže, prireditve v Slomemii. Narodni dom si bo moral poiskati druge časovne termine, Slovenija pa naj še počaka. Morda na peto dvorano ...

ITALIJA - Premier znova napadel sodstvo, češ da hoče vreči vlado

Berlusconi: Grozi nam državljanska vojna

Opozorilo Finiju: Kdor ne spoštuje večine, gre iz stranke

GORICA - Ob 28- obletnici Kulturnega doma

Zbor Carmina Slovenica povezal swing s partizani

GORICA - Na odru Kulturnega doma je sinoči nastopil slovenski koncertni zbor Carmina Slovenica. Pod taktirko Karmine Šilec so temperamentna dekleta zapela pesmi, ki so v glasbi odražale boj proti fašizmu in nacizmu. Zbor

je ponudil pesmi predvojnega Berlina in Pariza ter judovsko glasbo, francosko in italijansko partizansko pesem, swing in seveda slovenske partizanske napeve. Doma in v tujini uveljavljeni zbor so povabili v Gorico ob 28-letnici delovanja

Kulturnega doma, ki svojo vsakoletno obletnico pospremi z odmevnim dogodkom. Uvodoma je zbrane pozdravil ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel. V dvorani so bili tudi ugledni gostje, med njimi državni sekretar Boris Jesih.

RIM - Premier Silvio Berlusconi je na včerajšnjem zasedanju predsedstva svoje stranke z neobičajno ostrino napadel nasprotnike in neposlušne zaveznike. O sodstvu je dejal, da skuša vreči vlado, s tem pa da potiska državo »na rob državljanske vojne«. Prav zaradi tega je po njegovih besedah nujno treba čim prej sprejeti načrtovane pravosodne reforme. Berlusconi se je lotil tudi notranje opozicije v stranki in poudaril, da kdor ne bo sprejemal stališč večine, ta ne bo več v Ljudstvu svobode. Pri tem je seveda mislil predvsem na Finija in njegove privrženice.

Na 6. strani

Generali vabi šolarje na učno pot o kmetijstvu

Na 4. strani

V Trstu primer kaznivega »stalkinga«

Na 7. strani

Pokrajinska komisija na Zidaričevi kmetiji v Praprotnu

Na 8. strani

V Ronkah roparski napad v banki

Na 14. strani

Prispevki FJK tudi za štiri slovenska športna društva

Na 21. strani

GOSPODARSTVO Finančna kriza Dubaja pretresla borze

LONDON - Vodilne evropske borze so včerajšnje trgovanje sklenile globoko pod sredinimi vrednostmi in zabeležile največji dnevni padec v zadnjih sedmih mesecih. Cenejša je tudi nafta, prav tako pa se je rahlo znižal tudi tečaj evra v primerjavi z ameriškim dolarjem. Vzrok vsega tega je predvsem poteza dubajske vlade, ki je v sredo upnike vladnega investicijskega holdinga Dubai World in njegove hčerinske družbe Nakheel zaprosila za prestatitev roka za plačilo obveznosti iz kreditov vsaj do 30. maja 2010.

Na 13. strani

TRST - Izsledki tehničnega omizja izvedencev Uničujoča ocena o gradivu za žaveljski uplinjevalnik

SLOVIK
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

Javno srečanje

Na slepo

Claudio Magris
Drago Jančar

sodeluje Veronika Breclj
predvideno je simultano prevajanje

27. 11. 2009 - 18.30

Kulturni dom
Ul. Brass 20 - Gorica

[INFO@SLOVIK.ORG](mailto:info@slovik.org)

LJUBLJANA - Dvajsetletnica ustanovitve Demokratične opozicije Slovenije

Ivan Oman: Brez zmage Demosa ne bi bilo normalne demokracije

Demos so ustanovili 27. novembra 1989 na Omanovi domačiji v Zmincu pri Škofji Loki

LJUBLJANA - Brez zmage Demosa na volitvah spomladi 1990 ne bi mogli vzpostaviti normalne demokracije, je prepričan nekdanji predsednik Slovenske kmečke zveze Ivan Oman. Po besedah prvega demokratičnega predsednika slovenske skupščine Franceta Bučarja je bil Demos hrbtnica, ki je nosila celoten proces osamosvojitve Slovenije od Jugoslavije.

Oman je na okrogli mizi ob 20. obletnici ustanovitve koalicije Demos (Demokratična opozicija Slovenije) v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije pojasnil, da so se v omenjeno koalicijo novoustanovljene zveze oz. stranke povezale zato, da bi zmagale na prvih demokratičnih volitvah spomladi 1990. Ob tem je dodal, da pa razume nekatere, ki so se ustrašili nalog, ki so postavljene pred tistimi, ki lahko zmagajo. "Položaj je bil takrat tak, da je bila ta skrb upravičena," je dejal in nadaljeval, da bi nekateri takrat rajši ostali v opoziciji.

Po Omanovih besedah so bili konec osemdesetih let v strahu pred tem, kakšni bodo izidi raznih nočnih sej, tako v Beogradu kot v Sloveniji. Kot je dodal, so tedaj držali pesti, da bi v vrhu komunistične partije prevladal Milan Kučan, "ki je bil mlajši in nekoliko liberalnejši". Kot meni Oman, si je komunistična partija svoj t.i. sestop z oblasti predstavljala drugače, kot se je potem dejansko zgodilo z nastopom novih političnih strank. Za nekdanjega predsednika Slovenske kmečke zveze je bilo zborovanje v Cankarjevem domu v začetku leta 1989 v podporo stavkajočim rudarjem na Kosovu dejanska legalizacija opozicije.

Po njegovi oceni je takratni srbski nacionalkomunizem Slobodana Miloševića ogrožal slovensko komunistično partijo, "ki je bila liberalnejša". To je, tako Oman, olajšalo prehod in uveljavitev novih strank in novega volilnega sistema ter pravno legalizacijo novih političnih strank.

Bučar je pojasnil, da je bil cilj Demosa osamosvojitve in da se je temu vse podrejalo. Po njegovem mnenju je bila to pomanjkljivost, kajti, ko je prišlo do osamosvojitve, "ravno jasnega in konkretnega programa za nadaljnji razvoj Demos ni imel". To je bilo jedro poznejših težav, so di Bučar.

Kot meni, je bila slovenska komunistična partija oz. Zveza komunistov Slovenije (ZKS) pred volitvami spomladi prepričana, da bo na teh volitvah zmagala. Po Bučarjevih besedah so t.i. stranke kontinuitete (ZKS in ZSMS oz. socialistični mladinci), "če so le mogle, nasprotovale

Predsednik prve demokratično izvoljene slovenske vlade in sedanj evropski poslanec Lojze Peterle (levo) in nekdanji član predsedstva Slovenije in dolgoletni politik Ivan Oman

STA

ukrepom, ki bi peljali v osamosvojitve Slovenije". Zato so morali v Demosu, da so dosegli ukrepe za osamosvojitve, uporabiti taktiko, da so stranke t.i. kontinuitete "potisnili v kot, da so se morale te jasno opredeliti, ali so za osamosvojitve ali ne". Jasno pa se omenjene stranke niso hotele opredeliti proti osamosvojitvi, je dodal.

Na okrogli mizi je med drugimi sodeloval tudi predsednik nekdanjih Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) in predsednik prve demokratično izvoljene vlade Lojze Peterle, ki je poudaril, da je samo Demos šel na volitve aprila 1990 s projektom demokratične in samostojne slovenske države in z voljo, da prelomi s totalitarnim družbenim redom. "Mi smo realizirali največji narodnopolitični projekt Slovencev v zgodovini, izpolnili smo sanje," je dejal Peterle glede osamosvojitve Slovenije. Glede samorazpustitve Demosa decembra leta 1991 pa je dejal, da je bilo "z Demosom treba končati, ker so zmagali napačni".

Demos je bil ustanovljen 27. novembra 1989 na Omanovi domačiji v Zmincu pri Škofji Loki. Prvotne članice koalicije so bile Slovenska demokratična zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije - predhodnica SDS - in Slovenski krščanski demokrati, pozneje pa so v koalicijo vključili tudi Slovenska kmečka zveza, Zeleni Slovenije, Slovenska obrtniška stranka in upokojska stranka Sivi panterji. (STA)

KOROŠKA - Gospodarstvo

Sadovnik še štiri leta na čelu AACC

CELOVEC – Na skupščini Alpe-jadranskega centra za čezmejno sodelovanje (AACC) s sedežem v Celovcu je bil dosedanj predsednik Bernard Sadovnik izvoljen za naslednje štiriletno mandatno obdobje. Njegov namestnik je nekdanji intendant Avstrijske radiotelevizije (ORF) Gerhard Weiss, generalni sekretar pa ostaja Filip Warasch. Eden glavnih sklepov skupščine je, da se bo AACC kot pristojni center za jugovzhodno Evropo v prihodnje osredotočil na institucionalno sodelovanje regij in občin v tem prostoru.

AACC je na občnem zboru tudi podrobno obravnaval minulo štiriletno delovanje centra, predvsem pa čezmejne projekte. Še posebej, tako so poudarili, je center pomagal občinam v Sloveniji in dvojezičnim občinam na Koroškem pri uresničevanju čezmejnih projektov vseh vrst. Sadovnik je ob tem dejal, da želi center prav te čezmejne projekte s Slovenijo in drugimi republikami nekdanje Jugoslavije v prihodnje še poglobiti.

Alpe-jadranski center za čezmejno sodelovanje je bil ustanovljen leta 2003 s finančno pomočjo dežele Koroške oziroma tedanjega deželnega glavarja Jörga Haiderja. Center ima še danes pogodbo z deželo Koroško, ki ji letno zagotavlja osnovno financiranje dejavnosti, med naloge centra pa spada tudi lobiranje v Sloveniji po nalogu koroške deželne vlade. (I.L.)

BERNARD SADOVNIK

V šolah FJK več odsotnih učencev

VIDEM - Deželni šolski urad je objavil podatke, iz katerih izhaja, da v Furlaniji-Juljski krajini rahlo narašča število odsotnih učencev v šolah v vseh štirih pokrajinah. Prejšnji ponedeljek je bilo tako odsotnih skupaj 22.110 učencev na skupnih 141.583 učencev (nekoliko več kot 15 odstotkov). Največ odsotnosti so zabeležili v goriški pokrajini (24, 5 odst.).

Serracchiani o italijanski manjšini v Istri

STRASBOURG - Evropslanka Demokratske stranke Debora Serracchiani je na seji komisije EU-Hrvaška opozorila na probleme italijanske manjšine v Istri in na Reki. Evropslanka iz FJK je izrazila upanje, da bo slovenski parlament kmalu ratificiral arbitražni sporazum s Hrvaško.

1. decembra bodo prostovoljci osveščali mimoidoče o aidsu ter delili kondome

LJUBLJANA - Okužbe z virusom hiv ne moremo pozdraviti, lahko jo sicer zdravimo, zelo učinkovito pa jo lahko preprečimo, je ob predstavitvi akcije 1. december - svetovni dan boja proti aidsu dejal vodja akcije David Hrovatin. Prostovoljci bodo tako 1. decembra na 36 mestih po Sloveniji obraževali mimoidoče, delili kondome in zvečer organizirali koncert na Mestnem trgu v Ljubljani, kjer bodo nastopili Sons, Aperion, Billysi, Zabljena generacija in Murat & Jose. Tomaž Vovko, ki zdravi okužene s hiv oz. aidsom, je ob tem pojasnil, da je v Sloveniji trenutno 310 ljudi s potrjeno okužbo z virusom hiv. Od tega je na terapiji 240 ljudi.

Zaplešimo v zimski čas v nedeljo v Sežani

SEŽANA - Mažoretke iz Povirja tudi letos pripravljajo novoletni nastop z naslovom Zaplešimo v zimski čas, ki bo v nedeljo ob 17. uri v športni hali v Sežani. Poleg poviške skupine mažoretk bodo nastopile še plesalke in plesalci Srebrne iz Senožeč, Cheerdance Millennium, Ajda Božeglav, mažoretke iz Nove Gorice, Pike, Dark Jump Breakers, Break Angels Fantje, Break Angels Punce, black dance, plesna skupina Sole, Tormenta, Aire, Viento in Fulmine. (O.K.)

SLOVENIJA - Sprejet akcijski načrt slovenske vlade

Vinjet leta 2014 ne bo več

Od leta 2012 do 2014 prehodno obdobje s plačevanjem cestnine s pomočjo tako imenovane elektronske vinjete

LJUBLJANA - Slovenska vlada je včeraj sprejela nov akcijski načrt za uvedbo elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku. Ta po besedah ministra za promet Patrica Vlačiča predvideva takojšnjo uvedbo cestninjenja po prevoženih razdaljah oz. pavšalno cestninjenje z elektronsko vinjeto. Vinjete bodo ukinjene najkasneje z letom 2014. Kot je po seji vlade poudaril Vlačič, bo Slovenija skladno z akcijskim načrtom ukinila vinjetni sistem, ki je bil že ob sami uvedbi prehodnega značaja.

V elektronski cestninski sistem v prostem prometnem toku morajo biti v letu 2012 vključena vsa vozila, pri čemer je za osebna vozila predvideno prehodno obdobje. Tako naj bi bila od leta 2012 do leta 2014 za osebna vozila v uporabi t.i. elektronska vinjeta; gre za napravo, podobno kartici ABC. "Zeleno stanje, ki je tudi skladno z evropskimi direktivami, je uvesti vzdržan sistem, ki bo omogočal, da bo Dars odplačeval svoje dolgeve in ki bo ustrezal načelu 'uporabnik plača'. Prepričani smo, da bo tak sistem najboljši za uporabnike in najbolj pravičen," je poudaril prometni minister.

Glede na stanje dolga in prihodnje finančne obveznosti Darsa je uvedba elektronskega cestni-

Slovenski minister za promet Patrick Vlačič

njenja v prostem prometnem toku za osebna vozila smiselna. Analize namreč kažejo, da bi glede na obstoječi vinjetni sistem cestninjenja letno prišlo od 45 do 70 milijonov evrov več. Letos naj bi z vinjetami dobili približno 98 milijonov evrov.

Razpis za elektronsko cestninjenje bo po Vlačičevih besedah pripravljen tako, da ne bo dajal prednosti nobeni tehnologiji. Tako je pripravljen tudi akcijski načrt, ki omogoča zgolj takratišen prehod na cestninjenje po prevoženih razdaljah ali z elektronsko vinjeto v prehodnem obdobju.

Vinjetni sistem cestninjenja je začel veljati 1. julija lani. Uvedene so bile polletne vinjete po ceni 35 evrov in letne po ceni 55 evrov. Če so vinjete lani razveselile slovenske uporabnike avtocest, pa so bile trn v peti sosednjim državam in Evropski komisiji. Ta je v začetku lanskega oktobra začela postopek zoper Slovenijo, ker je ocenila, da letne in polletne vinjete niso v skladu s pravnim redom EU, ker diskriminirajo državljane EU, ki slovenskih cest ne uporabljajo tako pogosto kot Slovenci.

Slovenska vlada je zaradi postopka Evropske komisije uvedla tedenske vinjete za 15 evrov, mesečne za 35 evrov, ukinila polletne vinjete, letne vinjete pa podražila na 95 evrov. Nov sistem, ki je začel veljati 1. julija letos, je očitno zadoščal evropskemu komisarju za promet Antoniu Tajaniju, ki je pred dnevi sporočil, da bo Evropski komisiji predlagal prekinitev postopka zoper Slovenijo zaradi vinjetnega sistema. (STA)

LJUBLJANA - V parku Tivoli

Odrli prenovljen steklen rastlinjak s tropskimi rastlinami

LJUBLJANA - V ljubljanskem Tivoliju so včeraj odrli prenovljen steklen rastlinjak v neposredni bližini ribnika, ki je bil do nedavnega zapuščen. Kot so sporočili iz Zavoda za turizem Ljubljana, bo rastlino brezplačno dostopna obiskovalcem Tivolija, za prenovno pa sta 27.000 evrov prispevala Botanični vrt Ljubljana (17 tisoč) in ljubljanski zavod za turizem (10 tisoč evrov).

Zavod Tivoli je letos rastlinjak prevzel v upravljanje od Komunalnega podjetja Ljubljana (KPL) in ga za nedoločen čas predal Botaničnemu vrtu. Rastlinjak v Tivoliju je namenjen vsem, ki želijo spoznati nekaj rastlin iz toplejših, predvsem tropskih predelov, in nekaj tistih rastlin, ki rastejo na s hranili revnih tleh. Te so predvsem poznane kot mesojede, saj pomanjkanje hranil v tleh nadomeščajo tako, da v različne pasti ulovijo kakšno žuželko, pojasnjujejo v Zavodu za turizem Ljubljana.

Rastlinjak bo odprt ob torkih, sredah in četrtnih od 11. do 17. ure ter ob sobotah od 10. do 13. ure, v njem pa bo možno videti tudi ananas, poprove, kavovec in vaniljo. V rastlinjaku pa načrtujejo tudi različne delavnice in razstave, namenjene vsem generacijam, ki jih zanimajo rastline in vrtnarjenje, nekaj rastlin pa bo mogoče tudi kupiti.

POLITIKA - Enourna prekinitev zaradi odsotnosti

Svetniki znova zamujali na sejo deželnega sveta

Odsotni tudi deželni odborniki - Razočaranje predsednika Ballamana

TRST - Zaradi odsotnosti svetnikov in odbornikov se je včerajšnja seja deželnega parlamenta pričela s skoraj enourno zamudo. To je izzvalo upravičeno ogorčenje predsednika Edouarda Ballamana, ki je rekel, da je razočaran nad obnašanjem svetnikov in odbornikov. »Razumem, da so imeli nekateri svetniki in odborniki druge obveznosti, seje deželnega parlamenta pa imajo prednost«, je dejal predsednik, ki je vsaj za včerajšnji dogodek izključil denarne kazni za zamudnike. Če se bo stvar ponovila pa bomo ukrepali, je dejal Ballaman.

Seje deželnega sveta se navadno pričenejo ob desetih. Ob tej uri je bila v dvorani le peščica svetnikov, zato je zastopnik levsredinske opozicije zahteval preverjanje sklepčnosti, ki je ni bilo. Največ odsotnih je bilo v desni sredini, manjkali pa so - kot rečeno - vsi odborniki, kar je sicer precej nenavadno.

Deželni svet je z zamudo začel obravnavati zakon, ki določa osnovne smernice za prostorsko načrtovanje. Svetniki Demokratske stranke Igor Gabrovec, Giorgio Brandolin in Mauro Travanut so vložili popravek glede soudeležbe v postopke teritorialnega

načrtovanja tudi Slovenije in Avstrije, tako kot je bilo v zakonskem osnutku že predvideno za Veneto. Deželna skupščina je amandma soglasno sprejela. Gabrovec je opozoril tudi na spoštovanje zaščitnega zakona za slovensko manjšino.

Dvorana deželne skupščine je redkokdaj tako zasedena. Žal.

ARHIV KROMA

Razpelo in Napolitano

TRST - Deželni svet se je odločil, kot smo poročali, za razpelo v sejni dvorani, kjer pa ne bodo izobesili fotografije predsednika republike Giorgia Napolitana. Razpelo naj bi izdelal kipar Mauro Corona, ki je v javnosti znan predvsem kot pisatelj. Napolitanovo sliko v dvorani deželnega parlamenta je predlagal svetnik Italije vrednot Alessandro Corazza, njegov predlog je doživel podporo opozicije, desna sredina pa ga je odklonila. »Sem zaprepaščen,« je nasprotovanje predsednikovi fotografiji komentiral Corazza.

DEŽELA

Tondo pripravljen sprejeti Slovence

TRST - Predsednik deželnega odbora Renzo Tondo se bo najbrž prihodnji teden srečal s predsednikoma manjšinskih krovnih organizacij SKGZ in SSO, Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko. Srečanje sta skupno spodbudila slovenska deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič, tudi ob dejstvu, da sta predsednika SKGZ in SSO že z uradno noto zaprosila za srečanje. Na njem naj bi glavno pozornost namenili predvidenim klestenjem finančnih dotacij tudi slovenskih manjšinskih organizacij v Italiji, ki jih predvideva osnutek deželnega finančnega zakona za leto 2010. Na srečanju bo sodeloval tudi deželni odbornik za šolstvo, izobraževanje in kulturo Roberto Molinaro.

V prihodnjih dneh je pričakovati tudi sejo deželne posvetovalne komisije za slovensko manjšino. Tudi slednja bo v glavnem namenjena finančni problematiki naše skupnosti, posebno v luči napovedanih krčenj državnih prispevkov. Zadnjo besedo o tem ima rimski parlament, ki mora državni finančni zakon odobriti pred koncem leta.

Enogastronomsko srečanje

teran in kraška rdeča vina

Grand Hotel Duchi d'Aosta
Harry's Grill
Trg Unità d'Italia 2, Trst

27. november 2009
od 18.00 do 20.00

Grand Hotel Duchi d'Aosta
TRIESTE

Bajta

Bole Andrej

Castelvecchio

Castello di Rubbia

Colja Jožko

Fabiani Giusto

Ferfoglija Andrej

Grgič Igor

Kante Edi

Kocijančič Rado

Lisjak Boris

Lupinc Matej

Milič Andrej

Milič Stanko

Ostrouška Aleksij

Parovel Euro

Šavron Roberto

Škerk Sandi

Škerlj Matej

Širca - Kodrič

Štok David

Vinakras

Vina Štoka

Zidarich Benjamin

Pokrovitelj srečanja je Konzorcij za zaščito kontroliranega porekla vin "Kras"

v sodelovanju s konzorciji:

POLITIKA - Premier na seji Ljudstva svobode napadel tudi notranjo opozicijo in tisk

Berlusconi: Sodstvo potiska državo na rob državljanske vojne

Tremonti kljub kritikam v poslanski zbornici potrdil linijo finančne strogosti

RIM - Predsednik vlade Silvio Berlusconi je vse bolj živčen. Včeraj je na seji predsedstva Ljudstva svobode napadel predstavnike sodstva, notranjo opozicijo v stranki in ne nazadnje tudi sredstva javnega obveščanja.

Premier je izrazil prepričanje, da je v teku »poskus vladnega udara«. Vodilo naj bi ga zlasti sodstvo, ki postaja vse bolj »prevratniško«. »Smo na robu državljanske vojne,« je razburjeno vzkliknil Berlusconi, ki je po poročanju nekaterih udeležencev na seji tudi večkrat udaril s pestjo po mizi. Naštel je vrsto sodnih postopkov, ki so v teku proti njemu v Milanu, opozoril pa je tudi na možnost, o kateri mnogi že dolgo govorijo, da bo kmalu vpleten tudi v preiskave proti mafiji na Siciliji. Sicer pa je sodstvo po njegovem sprožilo neutemeljen napad tudi na druge člane vlade, zlasti na podtajnika za gospodarstvo Nicola Cosentina, za katerega je zahtevala aretacijo zaradi sodelovanja s camorro.

Zaradi vsega tega je po Berlusconijevih besedah reforma sodstva nujno potrebna. Ob koncu seje je predsedstvo stranke odobrilo dokument, v katerem je rečeno, da se bo Ljudstvo svobode zavzelo za čimprejšnjo odobritev zakonskega predloga za skrajšanje procesov, pa tudi za

odobritev ustavnega zakona, ki naj bi uvedel imuniteto za najvišje predstavnike države, vključno seveda za premierja.

Kot rečeno, je Berlusconi na seji govoril tudi o odnosih znotraj stranke. »Odločitve bomo sprejemali na osnovi pravila večine. Kdor jih potem ne bo spoštoval, ta ne bo več član stranke,« je dejal. Na dlani je, da je s tem mislil predvsem na predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija in na njegove privrženice, najbrž pa tudi na ministra Renata Brunetta in podobne, ki so v zadnjih časih vse glasneje postavljali v dvom politiko gospodarskega ministra Giulia Tremontija.

Premier je tudi tokrat imel na muhi sredstva javnega obveščanja. »Televizijske mreže Rai vsak dan oddajajo prave procese proti vladi in vladni koaliciji. Teh procesov mora biti konec, saj gre za javno televizijo,« je pribil.

Kaže, da sta se na sestanku vsaj za silo pobotala Brunetta in Tremonti. Po nekaterih virih naj bi se celo objela. Sicer pa je Tremonti včeraj kljub kritikam vladnih kolegov iz prejšnjih dni potrdil, da namerava vztrajati na svoji liniji finančne strogosti. »Če bo treba večati deficit, bo to izključno za kritje dopolnilne blagajne,« je dejal pred proračunsko komisijo poslanske zbornice.

Predsednik vlade
Silvio Berlusconi

ANSA

Draghi o zaostajanju juga

MILAN - V primerjavi s severom jug hudo zaostaja. V to je prepričan guverner Banke Italije Mario Draghi, ki je na včerajšnjem posvetu o južni Italiji poudaril, da so razlike vidne predvsem na področju izobraževanja, javnih uprav, socialnega skrbstva, prevoza in pa zdravstva, v katerega se sploh ne vloga. Podobnega mnenja je bil tudi predsednik države Giorgio Napolitano, ki se je posveta udeležil. Slednji je ugotovil, da je razvoj juga države temeljnega pomena za ponoven zagon italijanskega gospodarstva in na sploh razvoja vsega polotoka. Draghi je opozoril tudi na prepotrebni davčni federalizem, ki bi okreplil davčno avtonomijo dežel in spodbudil njihovo odgovornost. Seveda pa ni pozabil na kriminal, ki je s svojimi lovskami ovil skoraj vsak segment južne družbe.

Žensko z odsekanimi rokami najbrž ubil pleskar

VARESE - Preiskava o okrutnem umoru 82-letne Carle Molinari, ki so jo 5. novembra našli na svojem domu pri Vareseju s prerezanimi vratom in odsekanimi rokami, je pognala sado. Včeraj so namreč zadržali nekega Carlinega znanca, 55-letnega pleskarja, ki je silam javnega reda že znan, saj je že bil obsojen zaradi umora svoje žene. Moški naj bi žrtvi odsekal roke, ker ga je popraskala po obrazu in pod njenimi nohti bi lahko kriminalisti našli sledove njegovega DNK.

SINDIKATI - Cgil 11. decembra stavka javnih uslužbencev

RIM - Sindikat javnih uslužbencev Fp-Cgil je za 11. december oklical 8-urno splošno stavko v vseh javnih službah in upravah. Kot je pojasnil tajnik sindikata Carlo Podda, namerava sindikat na tak način protestirati proti vladni politiki, še zlasti pa proti določilom snujočega se finančnega zakona, ki med drugim ne predvidevajo ustreznih sredstev za obnovitev delovnih pogojev, pa tudi proti »kontrareformi«, ki jo izvaja minister Renato Brunetta.

Podda je dejal, da bodo ob stavki priredili tri meddeželne manifestacije, ena od katerih bo v Rimu, in sicer skupno s sindikatom univerzitetnikov in raziskovalcev Flc-Cgil. Sicer pa je obžaloval, da se stavki za zdaj nista pridružila sindikata javnih uslužbencev Cisl in Uil. »Veliko smo se trudili, da bi našli skupni jezik, a ti naporu za zdaj niso obrodili zaželenih sadov,« je zaključil Podda.

GOSPODARSKA KRIZA - Hude socialne posledice zapiranja tovarn

Delavci Alcoe so se v Rimu spopadli s policijo Polemika Marchionne-Scajola o Termini Imereseju

Delavci Alcoe se prerekajo s policisti med demonstracijo v Rimu

ANSA

RIM - Gospodarska kriza je direktno ali indirektno spravila na kolena številna podjetja, kar predstavlja tudi hud socialni problem, saj to pomeni izgubo velikega števila delovnih mest. Zatorej ni čudno, da se v Rimu skorajda vsak dan vrstijo demonstracije prizadetih delavcev.

Tako je bilo tudi včeraj. V večno mesto so med drugimi prišli delavci tovarn za proizvodnjo aluminija Alcoa iz krajev Portovesme na Sardiniji in Fusini pri Benetkah. Ameriški koncern, pod katerega spada, je namreč pred tednom dni zagrozil, da bo tovarni zaprl. To tudi spričlo odločitve Evropske komisije, da mora vrniti 270 milijonov evrov neupravičeno prejetih sredstev za kritje stroškov za elektriko. Posledica tega je, da 2.500 ljudi tvega službo.

Ni si težko predstavljati, kakšno vzdušje vlada med delavci, ki so med drugim zasedli tovarni. Svoje ogorčenje pa so včeraj prinesli v Rim. V sprevedu so brez predhodnega dovoljenja skušali priti do ameriške ambasade, pri tem pa je prišlo do spopada z agenti javne varnosti. V prerivanjih je delavec utrpel res-

nejše poškodbe na glavi, zaradi česar se je moral zateči v bolnišnico. Razmere so se zvečer umirile. Vodstvo podjetja je namreč umaknilo svoje grožnje, potem ko je vlada zagotovila poseg za zmanjšanje energetskih stroškov.

Sicer pa je takšnih in podobnih primerov nič koliko. V zadnjih časih je sindikalne in politične kroge posebno razburila napoved pooblaščenega upravitelja Sergia Marchionneja, da bo Fiat prekinil proizvodnjo v kraju Termini Imerese blizu Palermo. Minister za gospodarski razvoj Claudio Scajola je to možnost označil kot »norost«. Marchionne se je včeraj odzval, rekoč, kdor rabi tako »težke« izraze, bi prav storil, če bi se poprej dokumentiral. »V tem primeru bi mogoče prišel tudi do drugačnih zaključkov,« je menil.

A Scajola ni popustil. »Ni mogoče zapreti industrijskega pola, kot je Termini Imerese, v katerega sta dežela in država pripravljeni dodatno investirati,« je dejal. Sicer pa se bo Scajola srečal z vodstvom Fiata 1. decembra, s sindikati pa 26. decembra.

SPLAV - Senatna komisija

Ustavili prodajo tablete Ru486

RIM - Senatna komisija za zdravstvo je včeraj z glasovi Ljudstva svobode in Severne lige ob nasprotovanju Demokratske stranke izglasovala zaključni dokument v zvezi z raziskavo o abortivni tableti Ru486, v katerem se zahteva ustavitev postopka za vključitev le-te v prodajo, dokler vlada oz. ministrstvo za zdravje ne izda tehničnega mnenja o skladnosti rabe tablete, za prodajo katere je Italijanska agencija za zdravila že izdala dovoljenje, z zakonom št. 194 o pravici do splava. Na mnenje ne bo treba dolgo čakati, zagotavlja minister za socialno skrbstvo Maurizio Sacconi, medtem ko podtajnica Eugenia Roccella pravi, da gre le za preverjanje skladnosti z zakonom o splavu in zagotovitev varnih razmer, saj mora prekinitev nosečnosti tudi v slučaju uporabe tablete Ru486 potekati v bolnišnici.

Sklepu je sledil plaz kritik iz vrst levosredinske opozicije, kjer poslanka DS in bivša ministrica Livia Turco ter načelnik senatorjev Italije vrednot Felice Belisario očitata večini mračnijaštvo. Na drugi strani pa je zadovoljstvo izrazil npr. načelnik senatorjev Ljudstva svobode Maurizio Gasparri, medtem ko se načelnik poslancev iste stranke Fabrizio Cicchitto ne strinja z odločitvijo senatne komisije.

Oglasili so se tudi nekateri zdravniki. Za ginekologa Silvia Vialeja, ki je eksperimentalno tableto Ru486, se je s sklepom komisije Italija postavila ob bok državam, kjer je splav prepovedan, medtem ko je za nobelovca Luca Montagnierja uporaba tablete priporočljivejša od kirurškega posega.

BERLUSCONIJEVI - Ločitvene zahteve

Veronica se ne zadovoljuje z malim

MILAN - Ko sta se z ženo Veronica Lario pustila, je predsednik vlade Silvio Berlusconi najbrž vedel, da bo postopek ločitve zahteval veliko časa in povzročil nezanemarljive stroške. Pa najbrž ni pričakoval, da bo soproga postavila tako visokih zahtev. Veronica je namreč prek svojih odvetnikov vprašala 3 milijone 500 tisoč evrov preživitve mesečno, kar pomeni, da bi nekdanja gospa Berlusconi letno lahko računala na 43 milijonov evrov.

Kaže, da je Berlusconi zahtevo že zavrnil in bivši ženi v zameno ponudil »le« 200 tisoč evrov mesečno, pripravljen pa naj bi bil ponudbo dvigniti do 300 tisoč evrov mesečno. Po neuradnih vesteh naj bi Lariova od bivšega moža že prejela 60 do 70 milijonov evrov. Prav tako neuradni viri poročajo o tem, da je Berlusconi pripravljen ženi prepustiti vilo Belvedere in hišo Macherio, kjer danes Veronica živi z otroki, s pohištvom vred seveda. Berlusconijev odvetnik je hitel poudariti, da je ločitev delikatna in da je treba spoštovati zasebnost. No, koliko živcev in denarja bo šlo za razvezo, bomo še videli.

Veronica Lario

ANSA

SKRAJŠANJE PROCESOV Savianov poziv zbral že 400.000 podpisov

RIM - Spletna peticija proti zakonskemu osnutku o skrajšanju procesov, ki jo je s pismom v dnevniku Repubblica začel pisatelj Roberto Saviano (**na sliki**), je do včeraj zabeležila že štiristo tisoč podpisnikov. Med njimi so številna znana imena: v teh dneh so k pobudi pristopili Adriano Celentano, Claudia Mori, Fabio Fazio in slavni arhitekt Renzo Piano. Akcija se širi po spletnih omrežjih, javnomnenjska raziskava zavoda IPSOS pa medtem kaže, da 51 odstotkov Italijanov nasprotuje zakonskemu osnutku, o katerem razpravljajo v senatu. 35 odstotkov anketiranih se s predlaganim zakonom strinja, ostali (15 odstotkov) pa o zadevi ne vedo veliko ali pa jih ne zanima. Državni predsednik krščanskih združenj AC-LI Andrea Olivero pa je za spletno izdajo Republike dejal, da se morajo vsi državljani zavedati, kaj je vsega v igri in kolikšno je tveganje, da se huda kazniva dejanja s prekinitvijo številnih procesov v praksi izniči.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VPRAŠANJE UPLINJEVALNIKA - Izsledki slovensko-italijanskega tehničnega omizja

Uničujoča ocena o gradivu družbe Gas Natural

Izvedenci delali na pobudo gasilskega sindikata Uil-Pa - Ugotovitev vrste pomanjkljivosti in alternativnih rešitev

Če bi kak univerzitetni študent v svoji diplomski nalogi napisal to, kar piše v dokumentaciji družbe Gas Natural o načrtovani gradnji uplinjevalnika pri Žavljah, bi ga na zagovoru zavrnil. To je uničujoča ocena tehničnega omizja slovenskih in italijanskih strokovnjakov, ki so na pobudo gasilskega sindikata Uil-Pa skoraj tri dni obravnavali poročila raziskav izvedencev o tveganjih za ljudi in obrate, na koncu pa sestavili dokument, v katerem ugotavljajo vrsto pomanjkljivosti v predloženi dokumentaciji. Dokument so člani tehničnega omizja včeraj dopoldne predstavili na množično obiskani tiskovni konferenci v kavarni Caffè deli Speccchi.

Tehnično omizje je sicer potekalo v torek in sredo, dejansko pa se je strokovno delo začelo že pred dvema mesecema, je uvodoma dejal deželni koordinator gasilskega sindikata Uil-Pa Adriano Bevilacqua, za katerega je to le začetek. Člani omizja so bili pretežno strokovnjaki z italijanske strani meje, predvsem s tržaške univerze, kot npr. profesor ladijske hidrodinamike Radoslav Nabergoj in inženir Giorgio Trincas. Poleg njih so bili še drugi izvedenci, kot npr. dr. Livio Sirovich z Nacionalnega inštituta za eksperimentalno oceanografijo in geofiziko, inž. Marino Valle in dr. Fulvio Crisciani iz Nacionalnega sveta za raziskave, na slovenski strani pa je sodeloval raziskovalec Inštituta Jožefa Stefana iz Ljubljane mag. Tomaž Ogrin. Mnogi od le-teh so včeraj tudi govorili, kar je prišlo iz njihovih ust pa je bilo vse prej kot pozitivno za zagovornike terminala.

Vzemimo npr. lokacijo: bližina načrtovanega terminala drugim obratom, kot so naftni terminal družbe Siot, sežigalnice, razni rezervoarji in prav tako načrtovana plinska elektrarna povečuje tveganje v primeru nesreče (glede tega so omenili, da v mnogih študijah teh obratov ne upoštevajo, saj dokumenti temeljijo na zastarelih zemljevidih). Glede tega ni bila opravljena nobena analiza o učinkih domino efekta v slučaju nesreče, čeprav simulacija manjšega incidenta s strani izvedencev kaže, da bi bili prizadeti skoraj vsi bližnji obrati in poseljena območja: izlitje samo enega litra utekočinjenega metana, je bilo rečeno, privede do oblikovanja mase kar šeststo kubičnih metrov plina. Poleg tega, opozarjajo strokovnjaki, želijo terminal zgraditi na območju, ki je močno onesnaženo, sanirati pa

Tiskovna konferenca je doživela množičen obisk

KROMA

se želi le zemljišče, kjer bi dejansko stal obrat. Eklatanten pa je podatek, po katerem se plinska rezervoarja v načrtih pojavljata v nekaterih primerih na levem koncu zemljišča, v drugih pa na desnem koncu. Med ostalimi pomanjkljivostmi so še npr. nezadostne analize o razpoložljivem manevrskem prostoru ladij za prevoz plina v ozkem Miljskem zalivu, o jakosti sunkov vetra oz. burje ter o učinkih spusta ohlajene vode v morje (glede tega študija družbe Gas Natural sploh ni podpisana, italijanski prevod, ki velja za uradni tekst za italijanske oblasti, pa je krajši od španskega izvirnika, od katerega se v nekaterih točkah tudi razlikuje).

Ob vsem tem pa pobudniki omizja zagotavljajo, da ne nasprotujejo uplinjevalniku iz načelnih razlogov, saj so vzeli v poštev tudi možne alternativne rešitve. Ena bi lahko bila npr. plavajoča ladja-terminal, kot se dogaja npr. v Livornu, medtem ko Južna Koreja že razpolaga z ladjami, ki služijo tako prevozu kot uplinjevanju. Pri postopku slednjega pa sodobne tehnologije že omogočajo uporabo zraka namesto morske vode, v prihodnje pa utegne priti v poštev tudi sončna energija.

Ivan Žerjal

ROCOL - Policija svetuje alarmne naprave

Trojica oropala trafiko v Ulici Eremo

V sredo zvečer so trije zakrinkani roparji ob uri zaprtja stopili v trafiko v Ulici Eremo, tik ob baru Oasi del gelato na Rocolu. Lastnica Elza Pašalić je pospravljala in je bila obrnjena, tako da roparjev sploh ni videla. Zagrabil so jo, jo porinili in ji veleli, naj izroči ves denar. Pograbili so kakih dvesto evrov, več srečk, znamk, avtobusnih vozovnic ipd, plen znaša baje nekaj tisoč evrov. Trojico je nato zagledal motociklist, ki je poklical policijo in povedal, da imajo pokrite obraze.

Rocolsko trafiko je 12. januarja letos že oropal mladenič, ki ni imel zakrinkanega obraza. Tedaj je ropar z nožem v roki zahteval denar, lastnica mu je izročila tristo evrov, nakar je peš izginil v neznano.

Z januarskim dogodkom so se ukvarjali karabinjerji, v torek pa so si prizorišče ropa ogledali policisti. Na tržaški kvesturi

pravijo, da policija išče storilce, z razpoložljivimi elementi pa jim bo stežka prišla na sled, še posebej zaradi pokritih obrazov.

Tiskovno predstavnico tržaške kvesture in namestnico kvestorja Manuele De Giorgi smo vprašali, kaj naj storijo trgovci, ki so pogosto tarča tatov ali roparjev. Povedala je, da policija običajno svetuje privatnikom, naj v trgovinah ne puščajo večjih vsot denarja in dragocenosti ter naj se primerno zaščitijo, na primer z učinkovito alarmno napravo ali podobnimi pripomočki. Seveda je veliko odvisno od tega, kaj nekdo prodaja: zlatarna se bo zaščitila na en način, trafika pa drugače. Male trgovine ali lokali v manj obljudenih četrtih, v katerih je prisotna samo ena oseba, so posebno izpostavljene in jih je tudi težje zaščititi. Policija skuša vsekakor izvajati čim boljši nadzor na vseh območjih. (af)

Danes birma v Škednju

V župnijski cerkvi sv. Lovrenca v Škednju bo danes ob 17. uri birma slovenskih otrok, ki jo bo vodil novi tržaški škof, nadškof msgr. Giam-paolo Crepaldi, ki bo pred slovenstjo obiskal grob kandidata za beatifikacijo Jakoba Ukmnarja na ške-denskem pokopališču.

Moral je v zapor

Karabinjerji nabrežinskega poveljstva so včeraj dopoldne pregledali osebne dokumente mladega romunskega državljana, pri čemer se je izkazalo, da mora 18-letni Samir Novacovicu, doma iz Temišvara, v zapor. Septembra 2008 ga je milansko sodišče za mladoletne obsodilo na eno leto in štiri mesece zaporne kazni, ker je 6. septembra lani sodeloval v ropu v supermarketu v kraju Nova Milanese. Odvedli so ga v tržaški zapor.

S heroinom za volanom

Miljski karabinjerji so v sredo ob 21. uri nadzorovali promet v Ul. Costalunga v Trstu. Voznik avtomobila ford focus je ob pogledu na karabinjerje nenadoma obrnil vozilo in odpejal nazaj, od koder je privozil. Prišlo je do krajšega zasledovanja, na koncu katerega so karabinjerji ustavili ubežnika. 35-letni Tržačan S. R. je v avtu skrival žličko z ostanki heroína in brizgalko. Odvedli so ga na toksikološki pregled v katinarsko bolnišnico, njegove podatke pa so poslali tržaški prefekturi, ki sestavlja sezname porabnikov mamil.

Simbolična globa

Županova odredba iz leta 2003 določa, da je v nekaterih predelih Trsta prepovedano beračiti. Prepoved velja v Terezijanski in Jožefinski četrti, kjer je največ turistov. Pred dnevi so mestni redarji opazili 60-letnega slovaškega državljana, ki je prosil vbo-gajme v Ul. Ponchielli. Naložili so mu 50 evrov globe, denar pa v občinsko blagajno najbrž ne bo nikoli prišel.

Zasegli 14 ton azbesta

Funkcionarji carine so v sodelovanju z agenti finančne straže v starem pristanišču zasegli približno štirinajst ton azbestnega cementa, ki je bil namenjen na Kosovo. Odgovorne za prevoz blaga in gradbeno podjetje, ki je pošiljalo material, so ovadili zaradi kršitve evropskih določil, enotnega besedila za varstvo okolja in določila o prenehanju uporabe azbesta.

ČRNA KRONIKA - Nov primer težkega nadlegovanja: karabinjerji pozivajo žrtve, naj prijavijo nasilneže

Zaradi groženj se je dvakrat preselila

Tržaška natararica je mladega nasilneža prijavila, karabinjerji so ga po nalogu goriškega tožilstva prijeli in priprli - Več tednov je grozil, da jo bo posilil in ubil

Majorja Antonio Garritani (desno) in Stefano Brighi

KROMA

Nekdanjo sodelavko je krivil, da so ga zaradi nje odpustili, zato ji je neprestano grozil. Pravil ji je, da jo bo posilil in ubil, po telefonu je sporočil, da je že kupil nož, pod hudim psihološkim pritiskom pa je njegova žrtev dvakrat zamenjala službo in mesto, pripravljena pa je bila še na tretjo selitev. Toda ženska je zbrala dovolj poguma in nadlegovalca prijavila karabinjerjem. Slednji so ga avgusta aretirali in po dvomesečnem priporu je goriški sodnik za predhodne preiskave Massimo Vicinanza odredil varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu.

Zgodba, ki se je začela v Trstu, nadaljevala pa v Gradežu in Lignano, je zaradi odločitve tožilstva, da v čim večji meri zaščiti zasebnost žrtve t. i. »stalkinga«, prišla v javnost včeraj, po mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami. Majorja Antonio Garritani (poveljnik operativnega oddelka tržaških karabinjerjev) in Stefano Brighi (poveljnik karabinjerjev iz Ulice Hermet) sta na tiskovni konferenci opisala dogodek, predvsem pa sta pozvala vse žrtve psihološkega in fizičnega na-

silja, naj zaupajo organom pregona in prijavijo nasilneže, saj je z novim zakonom mogoče učinkovito postopati. Izhod iz ko-ljivga položaja je možen, žrtve se ne smejo osamiti in molčati. Poleg zaščite potrebujejo tudi psihološko oporo, nadlegovalci pa se počutijo najbolj močne, ko njihova žrtev ne reagira, je dejal Garritani.

24-letni A. A. je turški Kurd, ki je v Italijo dospel ilegalno, dobil pa je politično zatočišče. Karabinjerji so povedali, da je mladenič od vsega začetka sledila neka socialna ustanova, ki mu je našla delo. Zaposlil se je kot čistilec v nekem gostinskem lokalu v Trstu. Ni se znašel, saj mu v novem, še nepoznanem okolju, v katerem se ni dobro integriral, sploh ni šlo v račun, da mu navodila daje ženska. Nežni spol je namreč v njegovi kulturi podrejen moškemu, ne pa obratno. S tržaško natararico, ki je bila njegova nadrejena, se je kregal, naposled pa so ga na začetku tega leta zaradi nastale težke situacije odslovili. A. A. je Tržačanko krivil, da je odgovorna za njegovo odslovlitev. Večkrat ji je telefoniral in ji grozil, ona je zaradi groženj zapustila lokal in se zaposlila kot nata-

karica ter upravna gostilna v Gradežu. Njen komercialist je nekega dne prejel klic: kurdski mladenič ga je obvestil, da je kupil nož in da bo žensko ubil. Stedvil, da je smrtni nevarnosti še drugič zamenjala delovno mesto, tokrat je odšla v Lignano, tudi tam pa jo je njena nočna mora izsledila. Storielec je redno telefoniral v gostilno in vpil, tako da je Tržačanka že načrtovala novo selitev.

Vse to se je dogajalo junija in julija, po prijavi pa so ga karabinjerji avgusta v Trstu prijeli ter ga odvedli v pripor v Gorico, in sicer po nalogu goriške državne tožilke Catherine Aiello. »Stalking« oz. nadlegovanje je kaznivo dejanje, ki se ponavlja. V tem primeru se je dejanje začelo v Trstu in razvilo v Gradežu, ki sodi pod okrilje goriškega sodstva. Pripor je trajal dva meseca, nakar so storilca preselili v neimenovan zdravstveni zavod. Iz psihiatričnega poročila izhaja, da nadlegovalec ni duševni bolnik v ožjem smislu, temveč je močno zmeden v novem kulturnem okolju. Predvidena zaporna kazen za nadlegovalce, brez olajševalnih ali obtežilnih okoliščin oz. skrajšanja kazni, znaša največ štiri leta. (af)

PRAPROT - Obisk na kmetiji živinorejca in sirarja Daria Zidariča

Pokrajinski možje so se zagledali v avtomatski molznik

Od čiščenja in zaščite ozemlja do krav, mleka in vrhunskih sirov ter njihovo promocijo

Pokrajinski možje so včeraj v Zidaričevem hlevu v Praprotru kar debelo pogledali, ko jih je gospodar Dario popeljal do velike kovinske naprave, izpod katere je kukala črno-bela neobgljena glava krave italijansko-frizijske pasme. Na vimenih je imela prisesane štiri epruvetaste sesalce, iz katerih je robot-molznik molzel mleko. Deset, dvajset, trideset litrov, je kazalo na posodi ob kravjem repu. Ko se je stroj ustavil, so sesalci avtomatsko spustili ljubki primež in se v polkrogu odstranili. Ograja, ki je prisilila kravo k avtomatskemu molzniku nizozemske proizvodnje, se je prav tako avtomatsko - odprla, in živalica se je lahko, rešena mlečnega bremena, vrnila med kolege, lačne sena in koruznih primesti.

Pokrajinski svetniki, člani komisije za kmetijstvo in komisije za gospodarski razvoj, so si ogledali Zidaričevo domačijo, da bi se na lastne oči prepečali o velikih vlogi, ki jo opravljajo kraški živinorejci za ohranitev domačega ozemlja in za predstavitev proizvodov, ki iz njega neposredno izvirajo. Ko bi ne kosili pašnikov in travnikov, bi bil Kras v poldrugem desetletju poraščen z gozdovi, izgubil bi svojo sedanjo podobo, predvsem pa svojo biološko različnost tisoč in še več rastlin in trav. Prav to biološko bogastvo, združeno v senu, presnavljajo krave v mleko z edinstvenimi organoleptičnimi snovmi. Zato ni čuda, da so tudi tukajšnji mlečni proizvodi, posebni.

Prav Tržaška pokrajina je pred šestimi leti - za časa predsednika Fabia Scocimarra - uvidela, da gre to priložnost gospodarsko izkoristiti. Najela je sirarja, ki je domače živinorejce naučil, kako se sir dela. Zidarič je pridal svoje, sire obogatil s travami, na primer z žepkom, ali pa izkoristil domačo kraško jamo za staranje sirov v dotlej nepoznanem ambientu. Tako je nastal jamar, sir, ki si svojim neponovljivim okusom pridno utira pot na mize najbolj renomiranih restavracij po Italiji in tudi v tujini. Nova pokrajinska uprava je nadaljevala z delom: turistično promocijo kraških proizvodov. Teh je količinsko malo, so pa zelo kvalitetni, je včeraj potrdil odbornik za kmetijstvo Walter Godina.

Predsednik komisije za kmetijstvo Zoran Sosič, predsednica komisije za gospodarski razvoj Carla Melli in ostali člani obeh teles so ugotovili, da gre za proizvodno dejavnost, ki daje blek kraškemu ozemlju, in je zato vredna promocije. Ta je v zadnjih letih že dosegla lepe rezultate. Kraški siri - a tudi drugi proizvodi te zemlje, kot so vino, oljke in med - postajajo na Tržaškem vedno bolj poznani, go-

Izpod avtomatskega molznika je pokukala kravja glava in se zagledala v pokrajinskega odbornika za kmetijstvo Walterja Godino (prvi z leve) in predsednico komisije za gospodarski razvoj Carlo Melli (druga z leve)

KROMA

stinci jih ponujajo gostom, množijo pa se tudi manifestacije, na katerih je njihova ponudba vedno bolj pogosta. Skratka: večletna investicija v ta sektor se je izplačala. Sedaj daje zelene rezultate. Tudi na turi-

stičnem področju. Največja zasluga pa gre, seveda, samim živinorejcem, ki so znali nekdaj proizvodnjo mleka, namenjenega prodaji, preusmeriti v predelovanje sirov. Avtomatski molznik je Daria Zidariča ra-

zešil ročne molže, tako si je lahko, med drugimi opravili, vzel potrebni čas za proizvodnjo sirov, ki so šli pokrajinskim možem, po ogledu kmetije, prijetno v slast. **M.K.**

Spet se oglašajo 60-letniki iz Brega, ki so letos priredili že vrsto srečanj. V soboto, 19. in v nedeljo, 20. septembra so se z dve-

ma kombijema odpeljali v München na Oktoberfest, kjer so se imeli odlično, kot priča fotografija. Praznovanja bodo zaokrožili s

skupnim silvestrovanjem v prostorih društva V. Vodnik v Dolini. Vsak 60-letnik, ki bi se jim želel pridružiti, naj se čimprej javi ...

UL. CARNARO

Dve vozili, dve drevesi

V Ulici Carnaro, v bližini križišča z nekdanjo Trbiško cesto, se je včeraj zjutraj pripetila posebna prometna nesreča. Ob 7.50 je manjši tovornjak znamke Mercedes po navedbah tržaške občinske policije vozil po Ulici Carnaro navzdol, v smeri proti Trstu. Voznik je iz nepojasnjenih vzrokov izgubil nadzor nad vozilom. Tovornjak je vjugal levo in desno, na koncu pa je podrl platano ob cesti. Voznik avtomobila saab 93, ki je vozil v nasprotno smer (proti Krasu), se je še pred tem skušal izogniti nevarnemu mercedesu, pri čemer je zavozil preko nasprotnega voznega pasu in trčil v drugo platano.

Tri osebe so prepeljali v bližnjo bolnišnico na Katinari. Avtomobilista S. B. so zadržali na ortopedskem oddelku, voznik mercedesa E. F. in sopotnik V. C. sta včeraj popoldne čakala na prognozo, nihče se ni huje poškodoval. Jutranji promet je bil oviran, gasilci pa so posegli, ker se je iz avtomobila kadilo.

TRNOVCA - Združenje staršev COŠ Stanko Gruden in otroškega vrtca Šempolaj ter SKD Vigred

Baklada v spomin na vaščane

Občuten spomin na vse, ki so izgubili bitko z rakom - Zbrane prispevke bodo namenili dobrodelni organizaciji Via di Natale iz Aviana

V soboto, 14. novembra, sta Združenje staršev osnovne šole Stanko Gruden in otroškega vrtca Šempolaj ter SKD Vigred v Trnovci priredila baklado v spomin na vse vaščane Šempolaja, Prečnika, Praprota, Slivnega in Trnovce, ki so preminuli za rakom. Preko štiristo udeležencev (na fotografiji F.Trevisana) se je na ta dan zbralo pred galerijo Škerk in ob spremljavi godbenega društva Nabrežina zakorakalo proti jedru vasi. V svojo številnih bakel in lučk so se sprehodili po vasi in se nato spet vrnili do galerije, kjer je bil na sporedu kulturni program: oblikovali so ga otroška pevka in mladinska glasbena skupina Vigred, ki ju vodita Nikol Starc in Aljoša Saksida, ter pevski zbor združenja staršev iz Romjana-Ronk Starši ensemble pod vodstvom Silvie Pierotti in ob spremljavi Malih romjanskih muzikantov.

V imenu organizatorjev je spregovorila Sonja Rebula, ki je podala priložnostno misel in povezovala celotni program. Dobrodelno organizacijo *Via di Natale*, ki pomaga bolnikom onkolo-

škega centra v Avianu in njihovim sivojem, je predstavil Guglielmo Persi. Tej organizaciji so organizatorji baklade namenili vse zbrane prispevke. Humanitarna organizacija *Via di Natale* de-

luje v Avianu že od leta 1979; nekaj let pozneje je zagledal luč prvi »dom za onkološke bolnike« tik ob ustanovi, za njim pa še drugi oz. hospice, v katerem so lahko po stanovanjih nastanjeni tudi bolni-

OBČINA TRST

Sasco (UDC) namiguje na predčasne volitve

Trenja v tržaški desni sredini. Vse kaže, da je koalicija župana Roberta Dipiazza vse bolj razrahljana. Po »osipu« štirih pristašev nekdanjega odbornika Franca Bandellija je zavrelo nezadovoljstvo tudi v vrstah Severne lige in sredinske UDC.

Desna sredina je včeraj dopoldne napovedala za danes tiskovno konferenco, na kateri naj bi načelniki vseh koalicijskih partnerjev iznesli svoje poglede na pripombe k regulacijskemu načrtu. Dve uri kasneje je načelnik Severne lige Maurizio Ferrara sporočil, da se tiskovne konference ne bo udeležil. Dobro uro kasneje je bila tiskovna konferenca preklicana in preložena »na poznejši datum«.

Načelnik Forze Italia v mestni skupščini Piero Camber je predik opravil z dejstvom, da »Ferrara se ni mogel udeležiti tiskovne konference.« Načelnik Severne lige ni hotel prilivati olja na polemiko: izjavil je le, da pri zadevi »ni bil soudeležen.«

Mnogo ostrejši je bil svetnik sredinske UDC Roberto Sasco. Po njegovem mnenju »občinska večina sopiha«. Le z resnim političnim soočenjem bo lahko verodostojno zaključila mandat leta 2011, je napovedal. »Če tega ne bo, bomo pričali številnim političnim težavam in upravljanje mesta bo zelo težko. V takem primeru bi bilo najbolje, ko bi šli prihodnjo pomlad na volitve,« je pojasnil.

To ni grožnja, je takoj pripomnil Sasco, temveč le sad političnega razmišljanja. »Severna liga in UDC veljata sedaj v Trstu 15 odstotkov glasov, s tako močjo morata biti zastopani v mestni upravi.«

Hoče Sasco mesto v Dipiazovem oborbu? »Nikakor! Hočemo le biti soudeleženi pri odločitvah.« je pribil.

Svojo moč je pridobil prav po odhodu Bandellija. Z njim je Dipiazova koalicija izgubila gotovo podporo štirih svetnikov. Trenutno razmerje moči v mestni skupščini je naslednje: desna sredina 21 glasov, leva sredina 20. Sasco je dejansko postal jezik na tehnični mestne uprave. Brez njegovega glasu bi ostal Dipiazza brez večine.

Kaj bodo včerajšnja trenja prinesla, bo mogoče videti že nocoj, na občinski seji. Na dnevnem redu je imenovanje treh občinskih revizorjev. Navadno je prišlo do dogovora: dva revizorja je predlagala večina, enega opozicija, vsi trije so bili nato izvoljeni soglasno. Danes pa se za tri mesta poteguje šest revizorjev: enega je predlagal Camber (FI), enega Brandijeva (NZ), enega Ferrara (SL), enega Sasco (UDC), enega Omero (DS), eden pa je neodvisen. Kaj se bo zgodilo poznejšem glasovanju o rebalansu proračuna, če bo Sasco nastradal? **M.K.**

PROTEST - Filmarji FJK

Z belo knjigo proti redukciji finančnih sredstev

Nižji denarni priliv bo najbolj prizadel razne filmske festivale - V naši deželi visok obisk kinodvoran

Da italijanska vlada v osnutku proračuna za leto 2010 predvideva krčenje sredstev predvsem na področju kulture, je že znano dejstvo, kateremu se v zadnjih dneh z odmevnimi akcijami zoperstavljajo različni kulturni delavci. Tem so se včeraj uradno pridružili tudi filmarji, ki se drastični redukciji finančnih sredstev za kinematografsko kulturo zoperstavljajo s posebno belo knjigo, v kateri so zbrali argumente, ki govorijo v prid samosvojemu kinematografskemu sistemu Furlanije Julijske krajine. Vodilni filmarji naše dežele so odločno spregovorili na včerajšnjem množično obisknem srečanju z novinarji v kavarni Tommaseo, kjer smo med drugim izvedeli, da če bi se razmere v deželni kinematografiji merile po številu filmov, ki jih pri nas predvajajo in ki si jih obiskovalci na leto ogledajo, potem bi lahko trdili, da močno izstopamo iz nacionalnega povprečja. V naši deželi namreč beležimo enkrat večji obisk kinodvoran v primerjavi z drugimi italijanskimi deželami, kjer so cene vstopnic v povprečju tudi višje. To napovedano krčenje finančnih sredstev pa bi po mnenju filmarjev močno prizadelo delovanje tega pomembnega kulturnega in gospodarskega področja.

O vroči kulturno-politični temi je uvodoma spregovoril eden od vodilnih članov videmskega združenja Centro Espressioni Cinematografiche Thomas Bertacche, ki je poudaril, da bo redukcija finančnih sredstev najbolj prizadela filmske festivale, ki jih v naši deželi ni malo. Vlada naj bi ki-

Ob protestu zagovor kinematografskega sistema v FJK

KROMA

nematografskemu sistemu FJK za leto 2010 namenila nekaj manj kot tri milijone evrov, kar pomeni, da bi prihodnje leto kinematografske organizacije in ustanove utegnile prejeti milijon in pol evrov manj v primerjavi z letošnjim letom, je razložil Bertacche, ki je ob tem dodal, da 34 % odtegnitev sredstev pomeni smrtni udarec zlasti za organizacijo skoraj petnajstih žanrsko različnih festivalov, ki stanejo nekaj več kot tri milijone evrov. Nič manj ne bi bile prizadete kinematografske dvorane v manjših krajih, mediateke, s katerim razpolagajo vse štiri pokrajine in druge manjše filmske prireditve, s katerimi pa filmarji običajno znajo pritegniti pozornost širše javnosti. Govorniki so na včerajšnjem srečanju med drugimi tudi pozvali odgovorne deželne politike, naj ne spregledajo in zanemarijo trenutnega ustvarjalnega razcveta deželnega kinematografskega sistema, ki mu kljub neizprosni konkurenci uspeva polniti filmske dvorane. O konkretnem stanju na filmskem področju govorijo še nekateri drugi podatki, med katerimi izstopa dejstvo, da so filmarji pri nas v letu 2008 prodali dva milijona in pol vstopnic in da so uspešno izpeljali serijo vzgojno-izobraževalnih srečanj na različnih šolah, ob tem pa velja pohvaliti še dejavnost Filmskega arhiva FJK in Film Commission.

Solidarnost s filmarji so ob koncu novinarske konference izrazili številni prisotni, med katerimi je bil tudi deželni svetnik Piero Colussi, ki je dejal, da ne ra-

zume mačehovskega odnosa do kulture (v celoti gledano vlada predvideva skoraj 45 % odtegnitev finančnih sredstev na kulturnem področju), ob tem pa je pozval širšo javnost, naj to poskusi preprečiti.

Ob koncu naj še povemo, da lahko vsi tisti, ki bi radi izrazili solidarnost s filmarji, obiščejo socialno spletno mrežo Facebook, na kateri bodo o tem argumentu izvedeli veliko več. (sč)

NARODNI DOM - Danes ob 17.30

Trst je naš prvič z italijanskimi podnapisi

Kratkometražni film *Trst je naš*, okrog katerega so se v preteklih tednih razvnele res nepotrebne polemike in debate tako na italijanskih kot na slovenskih medijih, še vedno žanje uspehe tu pri nas. Po premierni predstavitvi v sežanskem Kosovelovem domu in številnim ponovitvam, ki so bile vselej razprodane, se ta čas vrtil v marsikaterem društvu in dvorani. Po včerajšnjem predvajanju filma v Barkovljah, ga bodo danes vrteli tudi v veliki dvorani Narodnega doma. Na pobudo Slovenskega kluba, NŠK, SKD V. Vodnik, ARCI Trst, Krožek Metropolis in Knulp ga bodo ob 17.30 prvič zavrteli tudi z italijanskimi podnapisi. Ogledu pa bo sledil intervju z režiserjem Žigo Vircem in petnajstminutni dokumentarec o zakulisju snemanja.

Zdravi zobje za nasmejanega otroka

Na tržaški pokrajini so včeraj predstavili projekt Zdrav zob za nasmejanega otroka, ki ga vodi tržaška Caritas s podporo pokrajinske uprave. Gre za hvalevredno pobudo, ki želi pomagati otrokom s posebnimi potrebami v centru za rehabilitacijo Sacra Famiglia iz Mostarja. V glavnem gre za pomoč pri zdravljenju zob v ambulantni, v kateri od leta 2005 delujejo številni zobozdravniki iz Trsta. V centru vodijo tudi izobraževalne tečaje za krajevne zobozdravnike, tako da bo v prihodnje mogoče razširiti delovanje; povpraševanje po tovrstnih stomatoloških posegih je namreč zelo veliko, tako da so danes odprli na ozemlju Bosne in Hercegovine kar sedem podobnih ambulant, kjer je pomoč doslej poiskalo 260 pacientov.

Jutri na Opčinah Mavrična ribica

Marsikje so v tem tednu obeležili 20. obletnico konvencije otrokovih pravic. Jutri bodo to storili na Opčinah, in sicer ob 18. uri v Prosvetnem domu z gostovanjem otroške dramske skupine KD Slovenec iz Boršta in Zabrežja s predstavo Mavrična ribica, ki je prava uspešnica. Pravljičjo švicarskega avtorja Marcusa Pfisterja je priredila, napisala in režirala Boža Hrvatič, izvirno glasbo pa je napisal Aljoša Tavčar. Mavrična ribica je zelo znana in med otroki zelo priljubljena pravljica, ki se lahko že kosa s tradicionalnimi pravljicami. Prelepa ribica s srebrnimi luski se nerad druži z drugimi ribami, kaj šele, da bi svoje luske delila z drugimi! Zato je ostala sama. Za vedno? Za dolgo? Kaj je nato naredila? To bo mogoče izvedeti jutri. SKD Tabor vabi otroke, naj za predstavo narišejo vsak svojo mavrično ribico: risbe bodo ob prihodu obesili in z njimi okrasili dvorano. Mavrična ribica in njeni prijatelji - od sardel, sip, morskih konjičkov in ježkov pa do rakov, hobotnic in drugih ribic bodo prav gotovo veseli povečane ribje družine!

Apres ski party pri Biti

»Apres ski« ali oddih po celodnevem smučanju: ob največjih smučiščih se namreč vse raje pojavljajo kočje, kioski ali ogrevani šotori, kjer se v zimskih popoldnevih razvijejo pravi žuri. Drevi bo ob 21. uri smučarski praznik Apres ski party zaživel v Ljudskem domu v Križu. Snega sicer predvidevoma ne bo, upravitelji restavracije Biti pa se vseeno priporočajo: ne pozabite zimske opreme!!!

SCIENCE+FICTION Danes kantavtor Zampaglione

Sinoči so na festivalu znanstvene fantastike Scienceplusfiction izročili nagrado Urania d'Argento angleškemu igralcu Christopherju Leeju, ki bo danes ob 15. uri spregovoril občinstvu v dvorani muzeja Revoltella. Današnji filmski maraton se bo začel ob 15.15, dolge in kratke filme bodo predvajali do poznega večera (zadnji bo srbski Zone of Dead, ob 22.30). Današnja zvezda je kantavtor in režiser Federico Zampaglione (skupina Tiromancino), ki bo prejel nagrado Nuove Visioni za film Shadow (ob 20. uri).

NARODNI DOM - Predstavitev knjige konzulke Tanje Mljač

»Clare Boothe Luce se obrača v grobu«

Zgodovinsko delo je posvečeno kontroverzni ameriški veleposlanici, ki je službovala v Rimu v obdobju 1953/56 - Izrazita antikomunistka in fanatična katoličanka

Tanja Mljač med svojima mentorjema Gorazdom Bajcem in Jožetom Pirjevcem

KROMA

Američanka Clare Boothe Luce je bila pisateljica, novinarka, igralka, med letoma 1953 in 1956 pa tudi ameriška veleposlanica v Rimu. Njeni umetniški in novinarski kariere so posvetili več knjig, diplomatska pot pa je bila doslej skoraj neznana. Vrzel zapolnjuje knjiga Ameriška luč nad Trstom, ki jo je napisala diplomatka Tanja Mljač.

Knjiga, sad njenega poddiplomskega študija na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, je izšla pri založbi Anales, v sredo pa sta jo Narodna in študijska knjižnica in Generalni konzulat Republike Slovenije predstavili v tržaškem Narodnem domu. Tanja Mljač je namreč nekaj let službovala na tržaškem konzulatu in tudi to dejstvo je vplivalo na izbiro magistrske teme. »Iskala sem vsebino, ki bi bila povezana s Trstom, diplomacijo in Združenimi državami Amerike in našla Clare Boothe Luce.« Konzulka pravi, da so ji bile pri tem v pomoč nekatere srečne okoliščine, saj je v ZDA imela dostop do zelo bogatih arhivov, ki so jih šele

leta 2003 odprli raziskovalcem. Med preko tisoč skatлами se je opredelila za tiste, ki so obravnavale diplomatsko kariero šarmantne Clare, oziroma njeno službovanje v Rimu v letih, ko se je odločala usoda tržaškega vprašanja. Njen prihod so v Rimu sprejeli z nezadovoljstvom: to, da so ZDA poslale žensko, se je leta 1953 Italijanom zdelo izpod časti. Ambasadorica, ki je bila osebnostna prijateljica predsednika Eisenhowerja, pa jih je kmalu očarala s svojim fanatičnim katoliškim mišljenjem in izrazitim antikomunizmom: njen ameriški priimek so zato izgovarjali tako, da je pomenil luč ...

Če so jo Italijani imeli radi, pa isto ne velja za Slovence. »Clare Boothe Luce je v tistih odločujočih letih naredila vse, da bi Trst ne bil slovenski,« je dejal zgodovinar Jože Pirjevec, ki je bil s kolegom Gorazdom Bajcem Tanjin mentor, »zato se najbrž danes, ko v Narodnem domu predstavljamo slovensko knjigo o njeni diplomatski karieri, obrača v grobu.« (pd)

Včeraj danes

Danes, PETEK, 27. novembra 2009
VIRGIL

Sonce vzide ob 7.20 in zatone ob 16.25
- Dolžina dneva 9.05 - Luna vzide ob 13.23 in zatone ob 1.43.

Jutri, SOBOTA, 28. novembra 2009
JAKOB

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,7 stopinje C, zračni tlak 1020,5 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 90-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 13,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 28. novembra 2009
Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Goldonijev trg 8 (040 634144), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).
Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Goldonijev trg 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor San Piero 2, Žavljje - Ul. Flavia 39/C. Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Tor San Piero 2 (040 421040).
www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.10, 19.20, 21.30 »The Twilight saga: New Moon«.
ARISTON 16.30, 18.45, 21.00 »Segreti di famiglia«.
CINECITY - 15.00, 18.30, 20.25, 22.20 »Cado dalle nubi«; 16.00, 17.00, 18.30, 19.30, 21.15, 22.05 »The Twilight saga: New Moon«; 15.00, 16.45 »Planet 51«; 16.00, 19.00, 22.00 »2012«.
FELLINI - 16.45 »Planet 51«; 18.15, 20.15, 22.15 »Gli abbracci spezzati«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Dorian Gray«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La duta verità«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Triage«.
KOPER - KOLOSEJ - 19.10 »9.06«; 16.10, 19.00, 21.40, 0.20 »Mlada luna«; 20.40, 22.50 »Noč čarovnic 2«; 15.00, 17.00 »Božična pesem - 3D«; 18.50, 21.50 »2012«; 16.30 »Somrak«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »The Twilight saga: New Moon«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cado dalle nubi«; Dvorana 3: 16.30, 19.10, 21.50 »2012«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Meno male che ci sei«; 22.30 »L'uomo che fissa le capre«.
SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 19.50, 22.10 »The Twilight saga: New

Moon«; Dvorana 2: 18.30, 21.30 »2012«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.00 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »Cado dalle nubi«; Dvorana 5: 17.45 »500 giorni insiemek«; 20.00, 22.00 »La dura verita«.

Čestitke

Zveza slovenskih kulturnih društev čestita predsednici SKD Lipa TATJANI KRIŽMANČIČ za drugo nagrado na literarnem natečaju Medkulturnega združenja AIDA iz Milj.

Danes v Mačkovljah slavi svoj 60. rojstni dan ZORAN TUL. Mnogo, mnogo zdravja, veselja in pridnega dela mu iz srca voščijo sestrična Radica z družino, Danjela z družino in teta Bruna iz Doberdoba.

Šolske vesti

ZDRUŽENJE STARŠEV OŠ S. MILČINSKI-KATINARA organizira v soboto, 28. novembra, izlet v Ljubljano z ogledom lutkovne predstave »Knjiga o džungli« v Lutkovnem gledališču. Kdor se nam želi pridružiti, naj pokliče tel. št.: 340-1434351 v popoldanskih urah (Helena) ali piše na mrsvolpi@yahoo.it.

TEČAJ OVREDNOTENJA TURIZMA NA KRASU: na Slovenskem deželnem zavodu za poklicno izobraževanje vpisujemo na tečaj namenjen zaposlenim in brezposelnim z univerzitetno diplomo. Dodatne informacije dobite na tel. št. 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it ali na www.sdzpi-irsip.it.

TEČAJ PREVAJANJA IZ ITALIJANŠČINE V SLOVENŠČINO IN OBRATNO: na Slovenskem deželnem zavodu za poklicno izobraževanje vpisujemo na tečaj namenjen zaposlenim in brezposelnim z univerzitetno diplomo. Dodatne informacije dobite na tel. št. 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it ali na www.sdzpi-irsip.it.

TEČAJ RAČUNOVODSKEGA NADZIRA-

NJA, na Slovenskem deželnem zavodu za poklicno izobraževanje vpisujemo na tečaj namenjen zaposlenim in brezposelnim z univerzitetno diplomom. Dodatne informacije dobite na tel. št. 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it ali na www.sdzpi-irsip.it.

ZAVODSKA SVETA LICEJEV F. PREŠERNA IN A. M. SLOMŠKA vabita na javni posvet na temo »Bliža se reforma višjih srednjih šol - Katere liceje potrebujemo?«. Posvet bo potekal v sredo, 2. decembra v dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah s pričetkom ob 17. uri.

ZDRUŽENJE STARŠEV srednje šole sv. Cirila in Metoda - Katinara organizira silvestrsko družinsko zimovanje Snežinka od srede, 30. decembra, do nedelje, 3. januarja, v počitniškem domu Vila, v Kranjski Gori. Lahko se nam pridružite tudi za krajše obdobje. Vabljenje so družine iz vseh šol. Dodatne informacije in prijave zbiram do nedelje, 13. decembra na tel. št.: 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja), ali na e-mail: zscirilmetod@gmail.com.

Osmice

FRANC INTOMAŽ točita v Mavhinjah belo in črno vino ter nudita domač prigrizek. Tel. 040-299442.

OSMICA z mladim vinom je odprta na kmetiji Kraljič, Prebeneg 99. Vabljeni. Tel. št.: 040-232577, 335-6322701.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot 23. Tel. 040-201223.

V MEDJEVASI je odprl osmico Boris Pernarčič. Nudi dobro kapljico in domač prigrizek. Tel. 040-208375.

V VIŽOVLJAH je Ivan Pernarčič odprl osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-291498.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 29. novembra, planinski izlet v Brkine. Udeleženci se

Pihalni orkester RIMMANDE

vabi na

NASTOP MLADIH GOJENCEV GLASBENE ŠOLE

DANES - v petek, 27. novembra, ob 20.30 v prostorih Babne hiše v Ricmanjih.

Toplo vabljeni.

Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst

vabi na tradicionalno revijo odraslih zborov

PESEM JESEN 2009

➡ V soboto, 28. novembra 2009, ⚡ ob 20. uri v Športnem centru Zarja v Bazovici.

bomo zbrali ob 8. uri v Bazovici. Z osebnimi avtomobili se bomo odpeljali v Tatre in v dolino Šmagurka. Po krožni, nezahtevni poti bomo hodili štiri ure. Izlet vodi Slavko Slavec. Vabljeni!

KRUT sporoča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za izlet 7. in 8. decembra v Ravenna in Ferraro z vodenim ogledom dveh zgodovinsko bogatih mest in obiskom božičnih sejmov. Vse informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. št.: 040-360072.

WEEKEND PONUDB "POD CENO"

25 PONUDB "POD CENO"

ZAVAROVANJE PROTI POŽARU, KRAJI, TOČI IN VANDALSKIM DEJANJEM

	Novi cenik	Popust	WEEKEND PONUDBA	Mesečni obroki	
Panda 1.2 Dynamic Class LPG	€ 13.550,00	-30%	€ 9.400,00	€ 149,00	Z € 19,00 napolniš rezervoar z LPG
Grande Punto 1.4 Dynamic LPG 3 vrata	€ 17.250,00	-35%	€ 11.240,00	€ 176,50	Z € 23,00 napolniš rezervoar z LPG
Bravo 1.4 90CV Dynamic LPG	€ 21.470,00	-27%	€ 15.800,00	€ 245,00	Z € 25,00 napolniš rezervoar z LPG

Ponudba veljavna na vozilih razpoložljivih na zalogi, z vozilom za odpad registriranim pred 01/01/2000, registracija vozila v mesecu novembra 2009, P.c.: Fiat Panda 1.2 Dynamic Class LPG cenik za takojšnjo dostavo vozila z IPT-jem € 13.550, ponudba s prispevkom za odpad in LPG-jem € 9.400, 84 obrokov v višini € 149,00, obrestovanja TAN 0%, TAEG 3,15%, zavarovanje Credit-Life in zavarovalna polica proti požaru, kraji, vandalskim dejanjem in toči, z izjemo finančne odobritve, sta

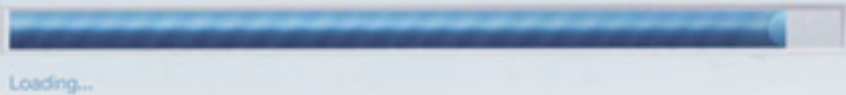
LUCIOLI

Trst ulica Flavia 104 - Tel. 040 8991 911
Tržič ulica C. A. Colombo 49 - Tel 0481 790782

VKLJUČENO V OBROKIH!

V SOBOTO IN NEDELJO SMO ODPRTI!

Rodil se je Punto Evo. Drive the evolution.

PUNTO EVO od €9.500 s klimo in ESP-jem + BREZOBRESTNO FINANCIRANJE IN BREZ PREDUJMA

NOVI MOTORI MULTI AIR*. INSTALIRANI.
do +12% zmogljivosti
do -16% izpusta CO₂

AIRBAG ZA KOLENA NA VOZNIKOV STRANI.
INSTALIRAN.

SISTEM BLUE&ME TOM TOM*.
INSTALIRAN.

NOVE NOTRANJE OBLOGE HI-TOUCH.
INSTALIRANE.

SISTEM START&STOP*. INSTALIRAN.

ESP S HILL HOLDER-JEM.
INSTALIRAN.

Punto Evo 1.2 Active na bencin 65 CV, promocijska cena € 9.500 (IPT izključen) neto državna spodbuda kot po Z. Št. 33/2009. Pr. finansiranja: brez predujma, 48 obrokov v višini € 218,66, "Prestito Protetto in Protezione Marchiatura SavaDNA" vključena za € 680,70, stroški za postopek € 300 + kolek, obrestovanja TAN 0%, TAEG 3,15%. Možnost financiranja zavarovalnih polic proti kraji/požaru in kasko brez obresti za celotno obdobje trajanja pogodbe. Z izjemo odobritve SAVA. Ponudba velja do 31/10/2009 pri koncesionarijih, ki pristopajo k pobudi. Slika vozila je informativnega značaja.

Punto Evo 1.4 na bencin 77 CV: mešana poraba goriva (l/km) max 5,9. Emisije CO₂ (g/km) max 139.

* Dodatki niso vključeni v ceni. Za nove motore MultiAir: zmogljivost do +12% in emisije CO₂ do -16% za Punto Evo 1.4 na bencin MultiAir Turbo 135 CV glede na Punto 1.4 na bencin Tjet Turbo 120CV.

LUCIOLI

Trst ulica Flavia 104 - Tel. 040 8991 911 - Tržič ulica C. A. Colombo 49 - Tel 0481 790782

25. KNJIŽNI SEJEM - V ljubljanskem Cankarjevem domu še do nedelje

Pestra ponudba slovenskih založb iz Furlanije-Julijske krajine

Knjižne novosti so predstavili Mladika, Novi Matajur in ZTT ter Goriška Mohorjeva- Jutri več zanimivih dogodkov

Na 25. knjižnem sejmu v ljubljanskem Cankarjevem domu se kot znano predstavljajo tudi slovenske založbe iz Italije. Mladika, Novi Matajur in Založništvo tržaškega tiska s skupno stojnico v 1. predverju Cankarjevega doma, Goriška Mohorjeva družba pa svoje knjige ponuja s sestrsko Mohorjevo družbo iz Celja.

Včeraj so založbe predstavile letošnje knjižne novosti. Posebno živahno je bilo na skupni predstavitvi treh prvih dam zamejskega založništva, Martine Kafol (ZTT), Nadie Roncelli (Mladika) in Majde Železnik (Novi Matajur). Slednja je spregovorila o mladinski reviji Galeb in Galebovem šolskem dnevniku, ki so ga letos oblikovali dijaki srednje šole Igo Gruden iz Nabrežine. A tudi o dveh otroških knjigah, ki jih je izdala čedajska založba: Gaja in dedek (avtorice Tatjane Kokalj in ilustratorke Erike Cunja) ter Koliščarji (Štefke Kac-Marn in Ane Zavavdlav).

Tudi urednici Kafol in Roncelli sta številnemu občinstvu predstavili novosti tržaških založb, o posameznih knjigah pa so spregovorili tudi nekateri avtorji: Miroslav Košuta o Spominih Angela Katice, Jože Šušmelj o knjigi Trpko sosedstvo, Matjaž Klemše je predstavil prvenec V zakrpanih gozdarjih, ilustratorica Meta Wraber je spregovorila o sodelovanju z Alenko Rebula; njene čudovite ilustracije krasijo pesniško zbirko V naročju, pri ZTT pa so se odločili tudi za nekatere »modne dodatke« (platnene torbe in zvezke).

O svojih najnovejših knjigah so spregovorile tudi nekatere avtorice založbe Mla-

Tri založbe, ki se v Ljubljani predstavljajo s skupno stojnico, so včeraj skupaj predstavile tudi letošnjo knjižno ponudbo; od leve Nadia Roncelli, Martina Kafol in Majda Železnik

F.BOBO

dika. Vilma Purič je predstavila Burjin čas, pisateljica Evelina Umek in ilustratorica Živa Pahor sta spregovorili o večletne sodelovanju (njun najnovejši trud je Amerika in druge zgodbe o mojih otrocih). Prevajalka Nataša Stanič je predstavila Ceno domoljubja Johna Earla, Alice Zen pa svojo »fotografsko biografijo«, posvečeno Alojzu Rebuli.

Dogajanje na ljubljanskem knjižnem sejmu je izredno bogato in raznoliko. Popoln spored je na voljo na spletni strani www.knjiz-nisejem.si, izpostaviti pa velja nekaj jutrišnjih dogodkov, katerih protagonistka bo tržaška književnost. Ob 13. uri bodo predstavili kuharsko knjigo za otroke Škrobek kuha, ki sta jo napisala Peter Ferluga in Jasna Terpin, iz-

dala pa založba Novi Matajur; z malimi obiskovalci bodo pripravili tudi jedi. Ob 14. uri bo v Debatni kavarni srečanje s pesnico in terapevtko Alenko Rebula ter pisateljico Manco Košir; vodil ga bo Janko Petrovec. Ob 17.30 bodo predstavili Klemšetov literarni prvenec, nastopil pa bo tudi njegov bend The floating points. (pd)

Skupno darilo treh Mohorjevih družb pisatelju Alojzu Rebuli

Na 25. knjižnem sejmu se kot rečeno predstavlja tudi Goriška Mohorjeva družba, ki svoje knjige že več leta ponuja na skupni stojnici s sestrsko založbo iz Celja.

Sodelovanje Mohorjevih družb iz Celja, Celovca in Gorice se kaže tudi v nekaterih skupnih knjižnih projektih, s katerimi skušajo materializirati toliko opevani skupni kulturni prostor. Tako so letos na primer skupaj izdale kriminalni roman koroškega pesnika in pisatelja Martina Kuchlna Umor v zaspanem mestu. Prihodnji teden pa bodo v Ljubljani predstavili Pogovore z Alojzom Rebulom, ki jih je na podlagi serije radijskih oddaj (Radia Trst A) napisala Tatjana Rojc; tudi to knjigo so sestrške založbe izdale s skupnimi močmi, da bi tako počastile 85. rojstni dan tržaškega pisatelja.

Na ljubljanskem knjižnem sejmu so včeraj kot rečeno spregovorili tudi o novostih Goriške Mohorjeve družbe. Predstavili so jih urednik Marko Tavčar in nekateri avtorji. Jože Markuža in Megi Uršič Calzi sta spregovorila o letošnjem obsežnem koledarju GMD. Jasna Merku se je spomnila prijateljske Nadje Kriščak, navdušene zagovornice dialoga in ljubiteljice ljudskih plesov, ki je imela tudi literarni dar; veliko let po njeni smrti prihaja končno na knjižne police pravljičnica Marko in note, ki jo krasijo ilustracije Jasne Merku.

Med letošnjimi knjižnimi novostmi Goriške Mohorjeve družbe so tudi spomini Janka Žigona, ki je v knjigi Inventura opisal dogodivščine gozdarskega inženirja. V prihodnjih tednih pa bodo izšli tudi dnevniški zapisi Rudolfa Klinca, ki ponujajo nov pogled na nekatere strani naše vojne in povojne zgodovine. (pd)

DIPLOMA - Zborovsko petje in kompozicija

Tamara Stanese: »Glasbo imaš v sebi, ali pa je nimaš«

Tamara Stanese je pred kratkim diplomirala z najvišjo oceno in pohvalo iz zborovskega dirigiranja in kompozicije na konservatoriju Tartini v Trstu. Komisija ji je nato podelila posebno nagrado za najboljšo diplomu po številu točk in izvedbi diplomskega programa. Zaključni izpit je bil v tem primeru koncert z odprtimi vrati.

Kako je potekala priprava na uspešen nastop?

Profesorji so mi okvirno predlagali, da bi obravnavala obdobje romantike, zato sem izbrala cikel Ciganskih pesmi Johanesa Brahmsa, ki me je od nekdaj vznemirjal in v katerem sem se hotela preizkusiti. Taka diploma je nekaj posebnega, ker nimaš svojega glasbila na razpolago za vsakodnevno vajo, pravzaprav si ga moraš dobesedno sestaviti in ga lahko uporabiš le občasno. Za pravico 25-minutnega programa sem imela na primer na voljo le pet terminov, kar zahteva strogo ekonomizacijo dela. Profesorjem sem predlagala pevce, ki sem jih sama izbrala, ker sem si že predhodno predstavljala določeno zvočno podobo. Želela sem namreč sodelovati z ljudmi, ki bi mi lahko poleg glasbene in zborovske izkušnje lahko zagotovili samozavest in resnost ter bi zagotovo »padli« v glasbo. Od njih sem dobila velik odziv, saj so s svojimi sugestijami obogatili moj prvotni načrt. Dvorana je bila polna ljudi, česar si sploh nisem pričakovala, predvsem pa sem začutila, da so bili pevci zadovoljni z mojim delom.

Poleg diplome si si nabrala veliko znanja in izkušenj na tem področju kot urednica za zborovsko glasbo na Radiu Trst A, kot nekdanja korepetitorica pri zboru Ave in sedanja korepetitorica pri stolnem zboru Cappella Civica. Trenutno vodiš cerkveni zbor sv. Marije Velike, a se vsekakor zelo poredko ukvarjaš z vodenjem zborov, odkar si pred leti zaključila z vodenjem ženskega zbora Glasbene matice. Zakaj si se odločila za študij zborovskega dirigiranja?

Zborovsko petje je zame velik dar, ki me spremlja od otroških let. V vsakem zboru se člani izpostavljajo in soočajo s svojimi vrlinami in šibkostmi in ta občutek se mi je nalepil na kožo, da si ne utegnem predstavljati svojega življenja brez petja. Moram tudi priznati, da sem srečala na svoji poti zelo dobre mentorje in zglede. Naučila sem se, da je treba trdo delati za vsak rezultat. Glasbo imaš v sebi ali je nimaš, s časom pa je treba dodati določene smernice, jo dopolniti s tehničnim znanjem. Če si zborovodja, moraš biti svojemu zboru vodilo, na koncertu pomnik vsega, kar ste skupaj dosegli in izoblikovali na vajah. Večkrat me pevci in zborovodje vprašajo za nasvet, ker pa obstaja vedno več poti, da prideš do cilja, sem s poglobljanjem dosegla, da lahko posredujem več zornih kotov. Moje poslanstvo glasbene urednice je zdaj bodriti mlade sile k vodenju, saj sem bila tako vzgojena od svojih predhodnikov na radiu, Nadje Kralj in Janka Bana.

Kot radijska urednica in zborovodkinja si prav gotovo večkrat postavljala vprašanje o kvaliteti krajevnega zborovstva. Kakšne odgovornosti nosijo pri tem zborovodje?

Zborovodja je tisti, ki pripravi ekipo in mora biti zboru za zgled, rezultat pa odvisi tudi od vestnosti pevca, na primer kako redno prihaja na vaje. Kdor vodi, mora biti vedno pripravljen, obvladati partituro ki jo obravnava, reševati vse tehnične probleme,

Tamara Stanese med dirigiranjem

imeti vse pod kontrolo z minimalno možnostjo napak, čeprav nam te konec koncev tudi pomagajo, da rastemo in izboljšamo svoje delo.

Se pravi, da bi bila večja izobrazba priporočljiva.

Študij dirigiranja zahteva veliko fizične samozavesti, za dober rezultat mora vsak gib imeti točno določeno količino energije, ritmični impulzi morajo biti jasni in učinkoviti in nasploh morajo biti čimbolj preprosti in nedvoumni. Študij kompozicije pa zahteva veliko intelektualno delo in je zelo naporen. Ključnega pomena pri tem študiju je znanje harmonije in kontrapunkta, kar terja ogromno časa, da prideš na zeleno vejo.

Človek, ki pridobi veliko znanja, postane tudi bolj zahteven poslušalec in ocenjevalec. Kako spremljaš krajevno dogajanje na zborovskem področju?

Z leti postane človek tudi bolj tolerant, ker izoblikuje zavest, da za vsakim delom stoji večkrat veliko truda in požrtvovalnosti. Ko se standard viša, pa avtomatično spremljaš izvedbo z večsah bolečo zavestjo, da bi lahko bilo drugače, ampak to spada k igri. Veselim se, da se tu pri nas v zadnjih časih veliko dogaja in da je veliko zborov v mladih rokah. Kar pa se mene tiče, se veselim, da sem postala boljša poslušalka in to sploh na vseh nivojih, tako da mi vsaka življenska izkušnja danes pomeni le obogatitev.

Rossana Paliaga

TRST

Kvartet Avos na Trieste Prima

Šesti in obenem predzadnji koncert Mednarodnih srečanj s sodobno glasbo Trieste Prima je v tržaško dvorano Victor De Sabata privabil dokaj številno občinstvo. Nastopil je klavirski kvartet Avos, mlad sestav, ki je letos osvojil najvišjo nagrado na mednarodnem tekmovanju Trio di Trieste, priznanja pa je že požel na številnih natečajih, čeprav so se glasbeniki spoznali in združili v kvartet na rimski Akademiji sv. Cecilije komaj pred dvema letoma. Komorni igri se posvečajo z mladostnim zanosom in solidnim tehničnim zaledjem, nenazadnje pa tudi z interpretativno zrelostjo, ki izstopa v njihovih izvedbah. Program je bil smiselno začrtan: na prvi pogled bi sicer Quartettsatz Gustava Mahlerja ne sodil v festival sodobne glasbe, kajti skladatelj ga je spisal l.1877 kot sedemnajstletni študent, dokončal pa je le en stavek in začrtal samo par taktov Scherza. Kratki zametek je stoletje pozneje sprožil ustvarjalno žilico Alfreda Schnittkeja, ki je na njem zgradil svoj kvartet. Zanimivo povezavo nam je kvartet Avos razkril z doživeto interpretacijo Mahlerjevega stavka, ki izžareva toplo poznoromantično nabreklost, je pa tudi uprt v bodočnost; bolj zastrta, problematična in včasih odkrito dramatična je Schnittkejeva poetika, ki jo je ansambel podal z iskreno ekspresivnostjo in z notranjo napetostjo, ki se je vidno kopičila v glissandih godal in rohnenju klavirja, nato pa umirila kot tiha odpoved.

Povsem drugačen svet nam je naslikal katalonski skladatelj Salvador Brotons v Klavirskem kvartetu op.48, ki se je rodil le eno let pred Schnittkejevim. Že naslov »A celebration of Living« napove pozitivno energijo, glasba ne išče problematičnih zapletov ter se izraža v relativno preprostem ali vsaj utečenem jeziku, ki se navezuje predvsem na impresionistično strujo, kot kratak preblist citira Šostakoviča in se nato briljantno usmeri v energični finale.

Pianist Mario Montore, violinistka Mirei Yamada, violistka Diana Bonatesta in čelist Amedeo Cicchese so koncert sklenili s kvartetom v d-molu Williama Waltona: angleški skladatelj je prvo verzijo spisal, ko je bil star le osemnajst let, nato pa je partituro večkrat predelal, vse do svojega sedemdesetega leta. Zasnova je vsekakor ostala nespremenjena, tudi Walton sledi impresionistični struji, ki jo oplaja z dokajšnje mero fantazije in melodične invencije, od uvodne teme, ki je rahlo ljudsko obarvana, preko živahnega Scherza in sanjavega Andante se je skladba dopadljivo razvijala ter razkrila nezamisljivo zvočno bogastvo kvarteta Avos: muziciranje je bilo doživeto, tudi ravnovesje med klavirjem in godali je zaokrožilo prikupno zvočno sliko, ki jo je občinstvo nagradilo z dolgimi aplavzi. Kot dodatke smo najprej poslušali ne povsem posrečeno parafrazo na teme Verdijeve Traviate, vztrajnim aplavzom pa je kvartet zadostil z drugim dodatkom-ponovitvijo Waltonovega Scherza. Zadnji koncert letošnjega niza bo jutri, oblikoval flavtist Roberto Fabbricani.

Katja Kraj

GOSPODARSTVO - Največji dnevni padec v zadnjih sedmih mesecih

Evropske borze zaradi finančnih težav Dubaja globoko v rdečem

Tudi nafta in evro navzdol - Ameriške borze zaprte zaradi zahvalnega dne

LONDON/PARIZ/FRANKFURT/NEW YORK - Vodilne evropske borze so včerajšnje trgovanje sklenile globoko pod sredinimi vrednostmi in zabeležile največji dnevni padec v zadnjih sedmih mesecih. Osrednji indeksi borz v Frankfurtu, Londonu in Parizu so se znižali kar za okoli tri odstotke. Cenejša je tudi nafta, prav tako pa se je rahlo znižal tudi tečaj evra v primerjavi z ameriškim dolarjem.

Na vodilnih evropskih borzah so v primerjavi s sredo globoko v rdeče območje potonili prav vsi osrednji delniški indeksi. Tečaji delnic v Londonu so se tako v povprečju znižali za 3,18 odstotka, s čimer je osrednji indeks tamkajšnje borze FTSE 100 trgovanje sklenil pri 5194,13 indeksne točke. Indeks CAC 40 v Parizu je zdrsnil za 3,41 odstotka na 3679,23 točke, indeks DAX v Frankfurtu pa za 3,25 odstotka na 5614,17 točke.

V Milanu je indeks FTSE Italia All-Share trgovanje sklenil pri 22.361,31 točke, kar je 3,51 odstotka manj kot v sredo. Negativno vzdušje je danes vladalo tudi na dunajski borzi, kjer je osrednji indeks ATX izgubil 2,88 odstotka in trgovanje sklenil pri 2508,84 indeksne točke, indeks BUX v Budimpešti pa je nazadoval za 2,42 odstotka na 20.160,87 točke.

Indeks Crobex v Zagrebu se je znižal za 1,33 odstotka na 2039,60 točke, medtem ko so se tečaji delnic v Beogradu, merjeno z indeksom Belex 15, znižali za 0,91 odstotka na 684,45 točke. Ameriški Wall Street zaradi zahvalnega dne, ki v ZDA velja za nacionalni praznik, svojih vrat vlagateljem včeraj ni odprl.

Vzrok za izrazito pesimistično vzdušje na evropskih borzah je predvsem poteza dubajske vlade, ki je v sredo upnike vladnega investicijskega holdinga Dubai World in njegove hčerinske družbe Nakheel zaprosila za prestavitev roka za plačilo obveznosti iz kreditov vsaj do 30. maja 2010. Hkrati je vlada napovedala preoblikovanje holdinga, ki si je ime med drugim ustvaril z velikimi projekti, kot je umetni otok pred dubajsko obalo. Skupni znesek dolgov naj bi znašal 60 milijard dolarjev.

Vlagatelji so poleg tega pozorni tudi na dogajanje na valutnem trgu, kjer se je tečaj dolarja znižal na 86,27 jena, kar je najmanj v zadnjih 14 letih. Vztrajna rast tečaja jena hkrati spodkopava tudi japonsko borzo, saj se vla-

gatelji bojijo, da bo krepka domača valuta pogubno vplivala na izvoz. Indeks borze v Tokiu Nikkei se je tako ob koncu današnjega trgovanja znižal za 0,6 odstotka.

Cena nafte se ob šibkejšem dolarju giblje rahlo pod 77 dolarja za 159-litrski sod. Zahodnoteksaska lahka nafta z dobavnim rokom v januarju se je med trgovanjem na newyorški blagovni borzi pocenila za dolar in en cent na 76,95 dolarja. V Londonu se je medtem severnomorska nafta Brent, ravno tako z dobavo v januarju, pocenila za 59 centov na 77,85 dolarja.

Dolar se je v včerajšnjem trgovanju po sredini najnižji vrednosti v zadnjih 15 mesecih včeraj rahlo okrepil. Za evro je bilo tako v zgodnjem newyorškem trgovanju potrebno odšteti manj kot poldrugi dolar. Evropska centralna banka je včeraj popoldne referenčni tečaj evra kljub vsemu postavila pri 1,5071 dolarja, medtem ko je bil ta v sredo pri 1,5083 dolarja. (STA)

Umetni otok pred dubajsko obalo v obliki palme

ANSA

ŠPANIJA - Nevarnost krčenja avtonomije

Katalonski dnevnikari svarijo ustavno sodišče

BARCELONA - Dvanajst članikov v španski regiji Katalonija je včeraj objavilo skupni uvodnik, v katerem so špansko ustavno sodišče pozvali, naj ne prepreči uveljavljanja večje samouprave Katalonije, poročajo tuje tiskovne agencije.

Sodišče naj bi namreč nameralo razveljaviti dele statuta o avtonomiji Katalonije, kar je po mnenju uvodničarjev grožnja "demokratski zrelosti pluralistične Španije". "Ne slepimo se, resnična dilema je, ali bomo šli naprej ali nazaj," še piše v uvodniku.

Ustavno sodišče o statutu že tri leta odloča na podlagi zahteve največje španske opozicijske stranke, Ljudske stranke, ki se zavzema za večjo centralizacijo države. Ljudska stranka trdi, da dokument slabi enotnost Španije ter spodbuja ostale regije k prizadevanjem za izjeme na področju davkov, pravosodja in infrastrukture.

Statut o avtonomiji sta sicer potrdila tako španski parlament v Madridu kot Katalonci na referendumu, leta 2006 pa ga je podpisal tudi španski kralj Juan Carlos. Katalonija je s statutom dobila večji delež sredstev iz naslova davkov, zbranih v Kataloniji, sodeluje tudi pri imenovanjih v sodstvu ter ima pristojnosti glede številnih drugih vprašanj, ki so sicer v pristojnosti oblasti v Madridu.

Podobne statute imajo tudi druge španske regije, vendar za Katalonijo in Baskijo velja večja samouprava kot za ostale.

Španija se je decentralizirala leta 1978, tri leta po smrti diktatorja Franca. Regije, skupaj jih je 17, imajo pristojnosti na področju izobraževanja, stanovanjske politike, zdravstva in javne uprave, medtem ko je vlada v Madridu ohranila izključne pristojnosti na področju obrambe, pravosodja in zunanjih zadev ter tudi v zvezi z letališči in pristanišči. (STA)

NEMČIJA

Dva odstopa zaradi napada v Afganistanu

BERLIN - Nemški obrambni minister Karl-Theodor zu Guttenberg je sporočil, da sta zaradi napada na cisterni v Afganistanu, ki ga je septembra odredil nemški poveljnik in v katerem je umrlo več civilistov, s položaja včeraj odstopila načelnik generalštaba nemške vojske, general Wolfgang Schneiderhan, in državni sekretar na ministrstvu za obrambo Peter Wichert. Zu Guttenberg je odstop Schneiderhana in Wichert napovedal v nemškem parlamentu. Nemški polkovnik Georg Klein je v pokrajini Kunduz na severu Afganistana v začetku septembra odredil napad zračnih sil zveze Nato na cisterni z gorivom, pri čemer je življenje izgubilo več deset civilistov. Nemški časnik Bild je s sklicevanjem na zaupni vire nedavno poročal, da Klein v času, ko je odredil napad, ni mogel izključiti prisotnosti civilistov na območju napada. Pravila Nata za tak primer predvidevajo, da poveljnik ne sme odrediti napada. Nemčija ima v Afganistanu okoli 4300 vojakov, čeprav nemška javnost prisotnosti nemških vojakov v deželi pod Hinduškim močno nasprotuje. (STA)

PODNEBNE SPREMEMBE - Potem ko je svojo udeležbo v sredo zagotovil ameriški predsednik Barack Obama

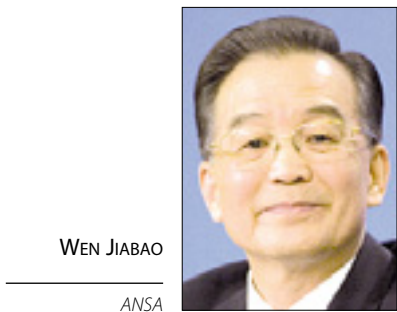
Tudi kitajski premier Wen Jiabao se bo udeležil konference Združenih narodov v Kopenhavnu

PEKING - Kitajski premier Wen Jiabao se bo udeležil decembrske podnebne konference v Kopenhavnu in tako pokazal pripravljenost Kitajske na sodelovanje z mednarodno skupnostjo in za sklenitev poštenega in razumnega dogovora v boju proti podnebnim spremembam, so včeraj sporočili s kitajskega zunanjega ministrstva.

"Premierova udeležba bo jasen dokaz tega, kako velik pomen kitajska vlada pripisuje vprašanju podnebnih sprememb, in politične volje kitajske vlade do sodelovanja z mednarodno skupnostjo," je dejal tiskovni predstavnik kitajskega zunanjega ministrstva Qin Gang. Natanejših podatkov o Wenovem dnevnem redu v Kopenhavnu Qin ni izdal.

Udeležbo na konferenci je sicer doslej napovedalo že okoli 65 svetovnih voditeljev, med njimi naj bi bila tudi slovenski premier Borut Pahor in italijanski Silvio Berlusconi, pričakovati pa jih je še več.

Kitajski predsednik Hu Jintao je septembra v okviru vrha o podnebnih spremembah poudaril, da bo Kitajska do leta 2020 poskušala občutno zmanjšati izpuste

WEN JIABAO

ANSA

ogljikovega dioksida v ozračje z rekordno visokih vrednosti, ki jih je dosegala leta 2005. Ob tem je Hu še dodal, da bodo emisije CO2 zmanjševali sorazmerno glede na enoto bruto domačega proizvoda (BDP), ni pa želel razkriti, kolikšno zmanjšanje emisij gre pričakovati s strani Kitajske.

Qin je včeraj Hujeve besede le ponovil in ni želel izdati morebitnih novih stališč največje med razvijajočimi se državami, ki bo po absolutnem obsegu emisij kmalu na prvem mestu med svetovnimi državami. Je pa zato vlada po poročanju uradnih medijev sporočila, da je Kitajska

pripravljena do leta 2020 glede na leto 2005 količino izpustov na enoto BDP zmanjšati za med 40 in 45 odstotkov. "Gre za prostovoljno dejanje kitajske vlade v dobro države in pomemben prispevek k svetovnim prizadevanjem v boju proti podnebnim spremembam," se glasi današnje sporočilo kitajske vlade.

Mednarodna okoljska organizacija Greenpeace je napoved Pekinga že pozdravila in poudarila, da gre za pomembno sporočilo ob ključnem trenutku, ko do začetka podnebne konference manjka le še 10 dni. Obenem pa so v Greenpeaceu prepričani, da bi lahko Kitajska storila še več.

Iz Bele hiše je medtem v sredo pričurkalo, da se bo kopenhavnske konference udeležil tudi ameriški predsednik Barack Obama. Prvi mož ZDA bo poleg tega 9. decembra na podnebno konferenco ZN prišel s srednjeročno zavezo o 17-odstotnem zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov do leta 2020 glede na leto 2005 in z dolgoročnim ciljem 80-odstotnega zmanjšanja emisij do leta 2050.

Obama bo tako očitno zastavil lasten

ugled in verodostojnost, saj bo ameriški senat o podnebni zakonodaji odločal šele prihodnjega pomlad. Predstavniki dom je svoj predlog že potrdil, vendar pa je zaradi republikanske obstrukcije v senatu nastalo ozko grlo za skoraj 100 pomembnih zakonov, vključno s podnebnim.

V Kopenhavnu bo med 7. in 18. decembrom velika mednarodna podnebna konferenca, katere cilj je doseči ambiciozen globalni dogovor o nasledniku Kjotskega protokola, ki sedaj ureja zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov na globalni ravni in se izteče leta 2012. Problem Kjotskega protokola je predvsem dejstvo, da ga niso ratificirale ZDA, obenem pa k boju proti podnebnim spremembam ne zavezuje držav v razvoju, temveč le 37 industrializiranih in tranzicijskih držav.

Čeprav pogajanja o besedilu novega globalnega sporazuma o boju proti podnebnim spremembam in blaženju njihovih posledic potekajo že dve leti, pa svetovne države niso prav nič bliže dogovoru. Glede na zadnji razvoj dogodkov svetovne države v Kopenhavnu ne bodo skle-

Oblasti nobelovki za mir zasegle nagrado

OSLO - Iranske oblasti so Nobelovi nagradeniki za mir iz leta 2003, iranski odvetnici Širin Ebadi, zasegle spominsko plaketo in medaljo, ki ju je Ebadijeva prejela skupaj z Nobelovo nagrado. Norveške oblasti so zato že protestirale pri iranskem veleposlaniku v Oslu.

Kot so sporočili z norveškega zunanjega ministrstva, so iranske oblasti Ebadijevi poleg medalje in plakete zasegle tudi nekatere osebne predmete. Kot je ob tem v izjavi za javnost poudaril vodja norveške diplomacije Jonas Gahr Støre, jih je v Oslu novica šokirala, sploh ker gre za prvi primer v zgodovini, da bi nacionalne oblasti kateremu izmed Nobelovih nagradencev za mir zasegle nagrado.

Nadškofija prikrivala spolne zlorabe otrok

DUBLIN - V Dublinu so včeraj predstavili obsežno poročilo o spolnih zlorabah, ki so jih zagrešili duhovniki v tamkajšnji nadškofiji. Poročilo, rezultat tri leta trajajoče preiskave, potrjuje, da so štirje nadškofi dublinske nadškofije, sicer največje na Irskem, namerno prikrivali spolne zlorabe otrok, ščitili storilce ter se izogibali roki pravice. 750 strani dolgo poročilo, delo sodnice Yvonne Murphy, temelji na poročilih o več kot 300 spolno zlorabljenih otrocih s strani 46 duhovnikov v dublinski nadškofiji v letih 1974-2004. Po objavi poročila se je opravičila irska katoliška cerkev in škandal označila za sramoto. Dublinski nadškof Diarmuid Martin je poudaril, da se omenjenih dogodkov globoko sramuje ter žrtvam ponudil osebno opravičilo in kesanje.

Washington Post zapira periferne urade

WASHINGTON - Ameriški časnik Washington Post se je odločil zapreti še tri zadnje urade, ki jih je imel zunaj prestolnice Washington. To so New York, Los Angeles in Chicago. Ukrep je posledica varčevalnih ukrepov zaradi izgub. Washington Post, ki je po nakladi šele peti največji v ZDA, se kot drugi časniki ukvarja z upadom oglaševalskega in naročniškega dohodka. V prvih treh četrletjih letos je izgubil 166,7 milijona dolarjev. Izvršni urednik časopisa, ki je imel pred leti v redakciji 900 zaposlenih, danes pa le še 700 Marcus Brauchli je sporočil, da se bodo osredotočili na lokalne novice iz prestolnice in novice nacionalnega pomena. (STA)

GORICA - Ustanovili društvo družin s prizadetimi otroki

Načrtujejo nov zavod za pomoč prizadeti mladini

»Obstoječe ustanove nezadostne - Edino Goriška nima enote za otroško nevropsihiatrijo«

V Gorici so ustanovili društvo »poučenih staršev« (v italijanskem izvirniku »genitori consapevoli«), ki imajo ambicijo uresničiti v mestu poseben center za prizadete osebe od 18. do 35. leta. »To je starostno obdobje, za katerega javne ustanove ne skrbijo, kot bi morale. Vedeti pa moramo, da je dozorelost prizadetega osemnajstletnika včasih primerljiva desetletnemu otroku. To pomeni, da ni samostojen in zunaj družine zase ne more poskrbeti,« pravi Gabriele Grudina, predsednik v septembru ustanovljenega društva »Ge.Co. Genitori consapevoli - Associazione famiglie di disabili«, ki so ga javnosti prvič predstavili včeraj na goriški pokrajini.

Društvo je nastalo na pobudo skupine goriških staršev prizadetih otrok. Kot je v njihovem imenu pojasnil Franco Hassek, predsednik občinske komisije za enake možnosti, so pot novega društva ubrali, ker so obstoječe strukture včasih rigidne, nezadostne in v njih ni zaznati iskanja novih pristopov. Hkrati se je Hassek zavzel za ustanovitev občinske komisije za vprašanja prizadetosti, ki je v Gorici še ni. Še nečesa drugega ni v Gorici, pomembnejšega za družine s prizadetimi otroki, je opozoril Grudina. »V deželi FJK edino Goriška nima posebne zdravstvene enote s področja otroške nevropsihiatrije. Imajo jo tako Trst kot Videm in Pordenon, goriško zdravstveno podjetje pa je prikrajšano. To pomeni, da pri nas ni prave strukture, ki bo zaobjela vso problematiko otroške prizadetosti. Zato smo starši prisiljeni romati s svojimi otroki po Italiji, spopadati se z dolgimi čakalnimi seznami, iskati včasih pomoči v tujini, v ZDA ali na Slovaškem, ter pogosto odkrivati, da ne moremo svojim otrokom zares pomagati, ker smo prišli prepozno, ker so nekatere otrokove funkcije za vedno kompromitirane. Ni res, da je otrokova smrt za starše najhujša tragedija. Enako neznosna je za nas zavest, da otroku ne moremo pomagati in mu omogočiti, da bo živel normalno, da bo imel prihodnost in ambicije svojih vrstnikov,« je poudaril Grudina in orisal ambiciozni projekt: »Načrtujemo strukturo, zavod, ki bo sprejemal prizadete od 18. do 35. leta starosti, jih s sodobnimi pristopi učil osnovnih potez za preživetje, od nakupovanja do kuhanja, zato da jih pripravi za vsakdanje preživetje tudi takrat, ko staršev ne bodo več imeli ob sebi.« Načrt so že predstavili deželni odborniku za zdravstvo Vladimiru Kosicu. Še čakajo na odgovor.

RONKE - Trije moški vdrli včeraj v banko Unicredit

Rop z rezilom

Oklofutali so uslužbenca in mu grozili - Odnegli so od 5.000 do 6.000 evrov

Podružnica banke Unicredit na Trgu 8 Marzo v Ronkah je bila včeraj tarča bliskovitega ropa. Trije neznanci s pokritim obrazom in južnjaškim naglasom so dopoldne vdrli v podružnico. Pred prestrašenimi strankami, ki so bile v prostorih banke, so skočili čez pult in od uslužbencev zahtevali, da jim izročijo ves denar. Trije roparji, ki so v rokah imeli rezilo, so v torbe spravili pet ali šest tisoč evrov, nato pa so skočili v avtomobil in pobegnili.

Roparji so vdrli v podružnico okrog 10. ure. Z rezilom v rokah so zagrozili klientom banke in uslužbencem. Nato so od le-teh zahtevali, naj jim takoj izročijo ves denar, ki ga imajo na razpolago. Zgle, da so roparji enega uslužbenca celo oklofutali; ni jasno, ali je bil 59-letni F.R. žrtev fizičnega nasilja zato, ker je reagiral, ali če so hoteli roparji samo prestrašiti prisotne in jih prepričati, da je bolje, da jim ne skušajo prekrizati načrtov.

Ko so dobili denar, so takoj zbežali s podružnice in skočili v dotrajan avtomobil znamke Fiat Punto oz. v drugi podoben avtomobil, s katerim so se oddaljili, preden so na kraj prišle sile javnega reda. Podružnico so roparji izbrali na-

merno, saj je le-ta v bližini državne ceste 14 in državne ceste 305, kar jim je omogočilo, da zlahka pobegnili.

Na kraju so kmalu posredovali policisti iz Tržiča in agenti letečega oddelka goriške kvesture, ki so izprašali uslužbenca in prisotne, ob njih pa so prišli tudi karabinjerji in rešilna služba 118, ki je

odpeljala oklofutane uslužbenca v tržiško bolnišnico. Moški, ki je dobil udarec v uho, bo okrevljal v desetih dneh. Agenti so si nemudoma ogledali posnetke varnostnih kamer, v bližini podružnice pa so našli tudi vlažen cigaretni ogorek, ki ga bodo dali analizirati v upanju, da ga je na tla odvrnil eden izmed roparjev.

Preiskovalci na delu po ropu v bančni podružnici v Ronkah

ALTRAN

TRŽIČ Mladeniča oropala taksista

V prejšnjih dneh je bil tržiški taksist žrtev dveh roparjev. Moškega sta po dosedanjih informacijah oropala dva mladeniča, ki sta v njegov taksist vstopila v bližini železniške postaje. Okrog 23. ure je D.P. ravnokar zaključeval svojo izmeno, zato je imel pri sebi kar nekaj gotovine. Mladeniča sta taksistu naročila, naj ju pelje v Ulico XXIV Maggio. Na začetku sta moškega prijazno nagovorila, ko pa so prišli v Ulico Poma, sta mu velela, naj ustavi. Po pričevanju taksista, ki je rop prijavil tržiški policiji, sta mu mladeniča pokrila oči in mu zagrozila, naj jima takoj izroči ves denar, ki ga je imel pri sebi. Po pričevanju moškega sta roparja imela v rokah koničast predmet, ki sta ga uperila proti njegovemu hrbtu. Ko jima je dal dnevnici za plačilo, sta izstopila in pobegnili, D.P. pa je odšel na komisarjat in prijavil kaznivo dejanje. Preiskovalci so že našli nekaj indicij, ki bi jih lahko privedli do identitete roparjev.

ŠTANDREŽ - Občinski načrt za obnovo mestnih ulic

»Revolucija« pred telovadnico

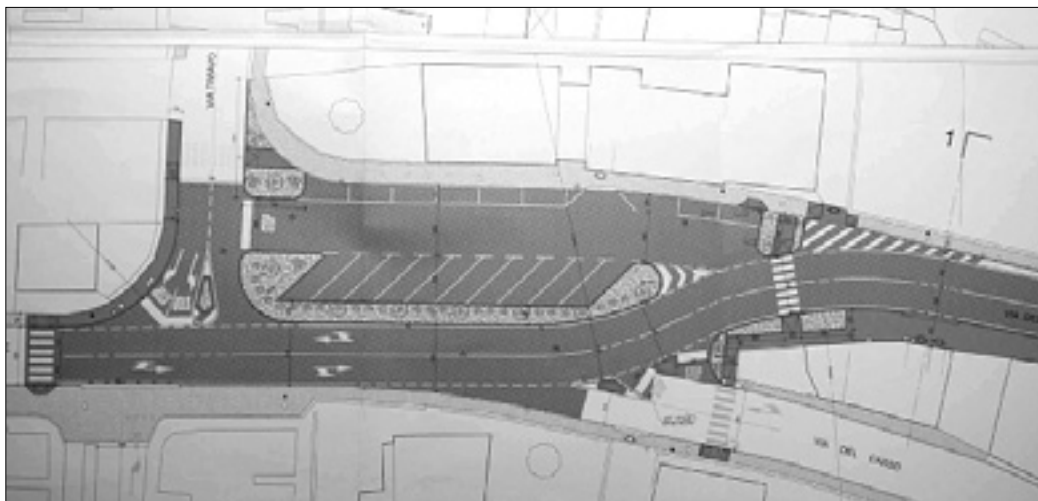
Namesto otoka bodo sredi križišča med ulicama San Michele in Carso uredili parkirišče in varnejši dostop za pešce

Tudi korenita preureditev križišča med ulicama Del Carso in San Michele spada v načrt, ki ga je v prejšnjih dneh odobril goriški občinski odbor in v katerem je predvideno izredno vzdrževanje trinajstih dotrajanih mestnih ulic. Kot je naš dnevnik že poročal v prejšnjih dneh, je projekt, ki je bil vključen v triletni načrt javnih del občine Gorica, skupno vreden kar 1.800.000 evrov.

Med najpomembnejšimi novostmi načrta, v katerega so vključili tudi obnovo ulic San Giovanni Bosco, Giustiniani, Diaz, Formica, Favetti, Manzano, Petrarca, Duca d'Aosta, Brass, Alviano, Codelli in Cadorna, je obnova križišča pred štandreško telovadnico, kjer je predvidena odprava otoka, na katerem so danes smerokazi in drog javne razsvetljave. Namesto otoka bosta speljana oba vozna pasova, pred sedeži Čedajske banke. Kmečke banke in bančnega zavoda »Cassa di risparmio del Friuli-Vene-

Načrt preureditve križišča pred štandreško telovadnico

BUMBACA

zia Giulia» pa bodo uresnili novo parkirišče z devetnajstimi mesti (eno bo rezervirano za prizadete osebe). Parkirišče bo dostopno samo za vozila, ki bodo pripeljala z Rojc, izhod pa bo v Ulici Timavo.

Ob izhodu iz Ulice Timavo, iz katere bo mogoče zaviti v obe smeri, bodo uredili manjšo gredico, ki bo ločevala dva vozna pasova. Pločnike bodo popolnoma obnovili v prvem delu Ulice del Carso in tudi na vogalu

GORICA - Občina

Zdravstvo zbližalo večino in opozicijo

Autonomija, kakovost in razvoj goriškega zdravstva so za Gorico in njene prebivalce bistvenega pomena. O tem soglašata večina in opozicija v goriškem občinskem svetu, ki sta na sredinem zasedanju dosegli dogovor in soglasno odobrili resolucijo v bran goriškega zdravstva. Razpravo o krčniju oddelkov in storitev goriške in tržiške bolnišnice, ki je predvideno v deželnem načrtu za zdravstvo, je sprožil načelnik skupine Progetto Gorizia, Bernardo De Santis, ki je vložil resolucijo na to temo. Načelniki svetniških skupin so v sredo s posredovanjem župana Ettoreja Romolija in na podlagi De Santisove resolucije sestavili nov dokument, ki ga je občinski svet odobril in ki ga bodo naslovili na predsednika deželne vlade Renza Tonda, na deželnega odbornika za zdravstvo Vladimira Kosica ter na predstavnike drugih institucij.

Resolucija obvezuje župana, da skliče konferenco županov goriške pokrajine in sproži razpravo o zaščiti goriškega zdravstva s ciljem, da pride do enotnega stališča, ki ga bo Goriška zagovarjala pred deželno upravo. Romoli bo moral zaključke konference županov in vsebine pogajanj z deželo čim prej posredovati občinskemu svetu, angažirati pa bo moral tudi deželne svetnike z goriškega območja. »S tem dokumentom je goriški občinski svet legitimiral trud, ki je bil vložen, da bi se končno združena goriška pokrajina učinkovito zavzemala za zaščito svojega zdravstva,« je v imenu skupine Forum za Gorico povedal načelnik Andrea Bellavite.

Z glasovi večine (opozicija se je vzdržala) je bila odobrena varianta proračuna za leto 2009 in triletnje 2009/2011. »Vzdržali smo se, ker je varianta potrdila, da so bile izbire desnosredinske uprave napačne. Vzemimo primer odstavke o dohodkih, ki bi jih morala občina dobiti z vstopninami za goriški grad. Tista, ki bi morala biti glavna točka turističnega razvoja mesta, je "kasirala" petnajst odstotkov manj denarja, kot je bilo predvideno,« je povedal svetnik Demokratske stranke Aleš Waltritsch. Občinski svet je dalje odobril spremembo regulacijskega načrta, ki bo omogočila širitev veleblagovnice Smart v Štandrežu, dokument o sistemu parkirnin, ki bo tudi vnaprej omogočal sodelovanje s socialnimi drugami pri upravljanju modrih in ter podaljšanje konvencije z občinami Sovodnje, Števerjan in Dolenje, ki predvideva skupno upravljanje plač osebja. Konvencija je bila prvič podpisana v času Brancatijeve uprave. (Ale)

GORICA - Ob koncu prihodnjega tedna v mestnem središču

Andrejev sejem prinaša 280 stojnic in 95 atrakcij

Tržnico bodo podaljšali za en dan - S ponedeljkom omejitve prometa in parkiranja

Andrejev sejem je večstoletna goriška tradicija, na katero vneto čakajo tudi najmlajši

BUMBACA

GORICA - ZSKP Quaggiatove skladbe v zgoščenki

Zveza slovenske katoliške prosvete bo v ponedeljek, 14. decembra, ob 20.30 v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici predstavila zgoščenko zborovskih skladb mladega, a že priznanega goriškega skladatelja Patricka Quaggiata. Zgoščenska vsebuje 23 skladb, ki jih izvajajo zbori OPZ Kraški cvet iz Trebč, DZ Radost iz Godoviča, KŽZ Ipavska iz Vipave, DVS Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela, ŽVS Jezero iz Doberdoba, VS Sraka iz Štandreža, PS Musicum iz Gorice, VS Grgar, MePZ Lojze Bratuž iz Gorice, MePZ Štandrež, MePZ F.B. Sedej iz Števerjana, KZ Ipavska iz Vipave, MePZ Jacobus Gallus iz Trsta, MePZ Hrast iz Doberdoba ter italijanski zbor Ars Musica iz Gorice. Gre za posvetne skladbe za mešani, ženski, moški in otroški zbor. Kar zadeva besedila, petnajst je avtorskih pesmi, šest je ljudskih napevov, dva pa sta sakralna. Večina pesmi je bila posnetih v živo, nekaj je tudi posnetkov.

Patrick Quaggiato se je rodil leta 1983 v Gorici. Z zborovsko glasbo je povezan že od otroštva. Študiral je vokalno zborovsko kompozicijo in zborovodstvo na konservatoriju Tartini v Trstu. Igra na klavir in tolkala ter poučuje na Slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel v Gorici. Že vrsto let komponira in je v zadnjih letih krepko povečal svoj glasbeni opus. Njegove skladbe izvajajo različni slovenski in italijanski zbori, nekatere so bile tudi nagrajene na tekmovanjih.

O zgoščenki, ki jo Zveza slovenske katoliške prosvete izdaja ob svoji 50-letnici delovanja, in o avtorju bo na decembrski predstavitvi spregovoril skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi; sodelovala bosta mešani pevski zbor Štandrež in dekliška vokalna skupina Bodeča neža z Vrha. Zveza slovenske katoliške prosvete je leta 2004 izdala prvo zbirko in leta 2008 drugo zbirko posvetnih zborovskih skladb Patricka Quaggiata.

Ob koncu prihodnjega tedna se v Gorico vrača Andrejev sejem, ki bo s stojnicami in vrtljaki poživil mestno središče in vanj privabil na tisoče ljudi od blizu in daleč. Glavna novost letošnje izvedbe poulične prireditve bo trajanje tržnice, saj bodo stojnice tokrat ostale v mestu od sobote, 5., do torka, 8. decembra, torej štiri dni.

Običajno je bila tržnica tridnevna, letos pa bodo kramarji izkoristili praznik Brezmadežnega spočetja Device Marije (8. decembra), da ga podaljšajo in privabijo nanj še večje število obiskovalcev.

Kot smo že večkrat poročali, na obnovljenem Travniku ne bo več prostora za vrtljake, osrednji mestni trg pa naj bi bil kljub temu prizorišče štiridnevnega sejma. Postavitve stojnic na cesti pred cerkvijo, ki jo je napovedala občina, bo namreč odvisna od obnovitvenih del, ki so še v teku. Podjetje Luci Costruzioni, ki je pretlakovalo Travnik, pri nameščanju dilatacijskih presledkov ni uporabilo pravega lepila, zaradi česar so med kamnitimi ploščami nastale razpoke. Gradbeni delavci so s popravili začeli že prejšnji teden, podžupan Fabio Gentile pa pričakuje, da bodo pravočasno zaključili in omogočili namestitev stojnic pred cerkvijo. Kramarji, ki jih bo letos 280, bodo s svojimi stojnicami prisotni tudi na Korzu Italia, na Korzu Verdi, v Ulicah Crispi, Roma, Oberdan, Cadorna, Boccaccio in na Trgu Donatori di sangue. Vrtljake, ki se bodo v mestu zadržali vse do nedelje, 13. decembra, pa bodo namestili v Ulicah Cadorna in Petrarca, v ljudskem vrtcu na Verdijevem korzu in na Trgu Battisti. »Atrakcij bo letos skupno 95,« je povedal Gentile in pristavil, da načrtujejo letos pred odhodom vrtljakov tudi sladko novost: v nedeljo, 13. decembra, med 11. in 15. uro bodo vsem obiskovalcem na voljo tradicionalne ocvrte slaščice kolobarjaste oblike, ki jih bodo ponujali brezplačno.

Sejem bodo kot vsako leto spremljale omejitve v mestnem prometu, saj avtomobili ne bodo smeli voziti po ulicah, v katerih bodo postavili stojnice in zabavišča. Prepoved parkiranja in prometa bo ponekod veljala že od začetka prihodnjega tedna. Od ponedeljka, 30. novembra, do srede, 16. decembra, bo veljala prepoved pro-

meta v Ulici Cadorna in sicer na odseku med ulicama Santa Chiara in Petrarca. Od torka, 1. decembra, bosta prometu zaprta Trg Battisti in Ulica Rismondo, od srede dalje pa ne bo več prevozna Ulica Petrarca. Od 5. do 8. decembra bo prepoved prometa veljala na Korzu Verdi (od Ulice Santa Chiara do Ulice Diaz) in Ulicah Oberdan, Boccaccio, Roma, Crispi, Diaz, Nizza, delu Korza Italia, Trgu Donatori di sangue, Travniku in trgu pred občinsko palačo.

Prijeten uvod v Andrejev sejem pa bo tržnica, ki jo zveza trgovcev ASCOM, konzorcij kramarjev iz FJK in družba Terziaria ASCOM prirejajo konec tedna v Ulici Boccaccio in na Trgu Donatori di Sangue. Jutri in pojutrišnjem bo Goričanom in drugim obiskovalcem na voljo okrog trideset stojnic, ki bodo ponujale hrano, pijačo in raznovrstne izdelke. Zaradi tržnice bosta Trg Donatori di sangue in Ulica Boccaccio v soboto in nedeljo zaprti prometu. V nedeljo, 20. decembra, pa bodo stojnice poživile trg obeh Goric. Tu so tržnico prvi priredili leta 2006 ob stoletnici Bohinjske proge. (Ale)

PM10 V GORIŠKEM ZRAKU

Spet presežen prag

V Gorici je koncentracija prašnih delcev PM10 spet presegla zakonski prag. Naprava agencije ARPA v Ulici Duca D'Aosta je v sredo izmerila 61 mikrogramov delcev na kubični meter zraku, medtem ko znaša mejna vrednost 50 mikrogramov. Če bo koncentracija PM10 še tretji dan zapored presegla mejno vrednost, bodo uvedli prve ukrepe, in sicer znižanje kurjave v javnih in zasebnih poslopih ter prepoved uporabe pihalne naprave za čiščenje ulic.

GORICA - Delavnica

Sledi sanjam

Darja Švajger na GM

DARJA ŠVAJGER

Oddelek za jazz in zabavno glasbo pri Glasbeni matici v Gorici bo imel ta konec tedna ugledno gostjo, ki bo vodila pevsko delavnico z glasbeno inštalacijo; javni nastop tečajnikov bo v nedeljo ob 19. uri v dvorani KB centra. Aktivni udeleženci in slušatelji bodo namreč izpopolnjevali svoje znanje s slovensko pop pevko Darjo Švajger, ki je dvakrat zastopala Slovenijo na tekmovanju Pesem Evrovizije. Priznana pevka, doma iz Maribora, je pred začetkom bleščečega vzpona na pop sceni diplomirala iz pedagogike klasike in jazza na glasbeni akademiji v Gradcu. Poleg sijajne koncertne kariere je Švajgerjeva namreč tudi uspešna pedagoginja in nam je pred začetkom dvodnevne študijskega srečanja predstavila svoje umetniške nazore.

Ukvarjate se z različnimi glasbenimi zvrstmi, od zabavne glasbe do muzikla, šansonov, jazza. Kateri so predpogoji za pogoste preskoke med področji z različnimi tehničnimi in stilnimi zahtevami?

Predpogoj je, da ti je pesem všeč. Pomembno je poznati različne stile in imeti dobro tehniko petja. Pomembno je tudi, da poznaš svoje prednosti in meje. Vse pa je seveda odvisno tudi od interpretacije in pevčeve »občutljivosti«. Vsaka pesem je zgodba, ki jo moraš »povedati« tako, kot da se je zgodila tebi.

Strokovnjaki pravijo, da se katerakoli zvrst plesa prične pri osnovah klasičnega baleta. Lahko trdimo isto tudi za glasbo oz. da je študij opernega petja lahko dober začetek tudi za pevce jazz ali zabavne glasbe?

Pravzaprav lahko. Tehnika dihanja, postavitve glasu ... je enaka za vse zvrsti glasbe. Razlika je v uporabi in mešanju registrov. Več se tako na hitro ne da povedati.

Scena zabavne glasbe je polna mladih, samozvestnih profesionalcev, ki se držijo zelo podobnih estetsko-vokalnih kalupov. Koliko pa je pomemben temperament oz. osebnost pevca?

To je zelo pomembna komponenta. Prav to nas namreč kot ljudi dela enkratne in neponovljive. Ko začenjaš, se običajno držiš ustaljenih vzorcev. Verjetno se zdi bolj »varno«. Morda drugim, bolj kot sebi, zupaš kaj je zate prav. Potem pa zoriš, spoznavša sebe in svet in vedno bolj ugotavljaš, kaj je zate dobro in kako se želiš izražati.

Nekateri se ukvarjajo s študijem petja z ambicijo po profesionalni karieri in uspehu, veliko pa jih študira za dobro počutje in pridobitev večje samozvesti. Kako bodo uglasene vsebine delavnice?

Delavnica bo uglasena na petje in raziskovanje. Vseeno je, zakaj poješ. Nivo in cilj bo prilagojen vsakemu posamezniku. Zase pravim, da sem vodnik in svetovalec na pevčevi poti, da odkriva svoj glas in izraz. Osnov petja se naučiš na začetku, potem pa celo življenje raziskuješ. Dva dni je malo časa, a verjamem, da bomo odkrili kaj novega. Se že zelo veselim in ob tej priložnosti bi se Andrejki Možina zahvalila za povabilo na delavnico.

Kaj si navadno predstavljajo mladi pevci, ki študirajo z namenom poklicnega udejstvovanja na zabavnem področju, kaj pa jih pričaka?

Predstav je toliko kot pevcev in vsakega čaka kaj drugega. Pomembno se mi zdi, da je želja po petju iskrena in globoka in da to tudi znaš. To pelje človeka naprej. Podpiram jih, da so pogumni, da iščejo in poskusijo marsikaj, na primer: poslati posnetek kakšnemu skladatelju ali na festival, da gredo na študij v tujino, pojejo s kakšnim bendom ali pianistom. Strah človeka ohromi. Slediti je treba lastnim sanjam. Vse je mogoče. Sem pač optimist.

Rossana Paliaga

SOVODNJE - V organizaciji občinske knjižnice

Lutke oživile pravljici

Učence sovodenjske in vrhovske osnovne šole obiskal lutkar Jože Zajec

Osnovnošolci v sovodenjski knjižnici

BUMBACA

Lutkar Jože Zajec je bil v sredo gost sovodenjske občinske knjižnice, kjer se je srečal z učenci sovodenjske in vrhovske osnovne šole. Okrog 40 otrok je sodelovalo pri dveh delavnicah, v teku katerih so obravnavali in oživili pravljici Minka, Piki in zmaj smetoej ter Etko Mužetko. Delavnici je priredila knjižnica, omogočila pa ju je podpora Fundacije Goriške hranilnice.

Prva delavnica, ki so se je udeležili učenci drugega razreda obeh osnovnih šol, je bila posvečena knjigi Minka, Piki in zmaj smetoej, ki so jo spisal in ilustriral otroci sovodenjskega vrtca leta 1996. Otroci so z Jožetom Zajcem in njegovo pomočnico preučili zgodbo, nato so si izbrali najljubšega junaka in izdelali njegovo lutko. Podobno je potekala tudi druga delavnica, ki so se je udeležili učenci 3. in 4. razreda obeh šol ter učenci 5. razreda so-

vodenjske šole. V središču delavnice je bila knjiga Etko Mužetko, ki so jo s pomočjo pripovedi domačinke - gre namreč za vrhovsko ljudsko pravljico - napisali in ilustrirali otroci vrhovske osnovne šole leta 1999. Udeleženci obeh delavnic bodo v prihodnje s svojimi lutkami uprizorili pravljici mlajšim učencem, ki obiskujejo prva razreda slovenskih osnovnih šol v Sovodnjah in na Vrhu.

Fundacija Goriške hranilnice je odločilno prispevala tudi k izpeljavi delavnice, ki je v knjižnici v Sovodnjah potekala prejšnji teden in pri kateri so sodelovali otroci 5. razreda šole Peter Butkovič Domen. Učenci so z animatorko Katjo preučili znanstveno knjigo o Thomasu Edisonu in njegovih iznajdbah. Svoj doprinos k organizaciji pobude je dala tudi založba Giunti Editore iz Firenc. (Ale)

TRST - Drevi v gledališču La Contrada Loretta Goggi in njen recital Samo iz ljubezni

Na tržaško sceno se drevi vrača »večplastna« italijanska umetnica Loretta Goggi s svojim recitalom *S.p.A. - Solo per amore* (Samo iz ljubezni).

V petdesetletni odrski karieri se je Goggijeva preizkusila kot pevka (spomnimo se njenih *Maledetta primavera* ali *Laria dela sabato sera*), kot voditeljica uspešnih oddaj (Via Teulada 66, Ieri Goggi e domani ali Canzonissima), kot imitatorica in pa igralka ob strani največjih italijanskih mojstrov. V zadnjih letih smo ji lahko sledili v predstavi *Bobbi sa tutto* v paru z Johnnyjem Dorellijem in pa *Hello Dolly* s Paolom Ferrarijem.

Kot rečeno bo drevi (ob 20.30, red A) zaživel njen originalni one woman show - *S.p.A. - Solo per amore*, ki zaobjema pevske točke v poklon mojstrom italijanske popevke in pa enkratne trenutke pristne komičnosti in ironije, ki bodo prevzeli tudi publiko. Ob Goggijevi bosta na odru tržaškega gledališča Bobbio - La Contrada nastopila tudi Stefano Bontempi in Erika Puddu, pri tem velja omeniti tudi dvanajstčlanski orke-

ster in enajst plesalcev. Predstavo sta za Goggijevopodpisala Augusto in Tony Fomari ob pomoči Carla Pistarina.

Predstavo bodo ponovili tudi jutri (ob 20.30, red B) in v nedeljo (ob 16.30, red C); naj opozorimo, da bo poskrbljeno za brezplačno parkirišče znotraj tržaškega sejmišča (vhod s Trga De Gasperi). Vstopnice si lahko zagotovite pri blagajni gledališča Orazio Bobbio (tel. 040/390613) ali v ticket Pointu na Korzu Italia 6/C.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

Loretta Goggi: »S.p.A. Solo per Amore« / Režija: Gianni Brezza. Urnik: danes, 27. in jutri, 28. ob 20.30 ter v nedeljo, 29. novembra ob 16.30.

Stalno gledališče FJK Rossetti

»Storia di un astronauta« / Režija: Fabio Poggiali, nastopa: Fabio Poggiali. Urnik: danes, 27. ob 21.00, jutri, 28. ob 21.00 ter v nedeljo, 29. novembra ob 17.00.

Edmond Rostand: »Cyrano de Bergerac« / Nastopajo: Massimo Popolizio, Stefano Alessandroni, Roberto Baldassari, Luca Bastianello, Giovanni Battaglia in Luca Campanella. Režija: Daniele Abbado. Urnik: v torek, 1. ob 20.30, v sredo, 2. ob 16.00, od četrтка, 3. do sobote, 5. ob 20.30 ter v nedeljo 6. decembra ob 16.00.

SLOVENIJA

KOMEN

Kulturni dom

V nedeljo, 29. novembra ob 18.00 / Nataša Otrin: »Internat«, drama. Režija Maja Poljanc. Gledališka skupina MAK kulturnega društva »Svoboda Deskle«.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

V ponedeljek, 30. novembra ob 18.00 / Andrej Rozman Roza in davor Božič: »Neron«.

V torek, 1. decembra ob 19.30 / Thomas Middleton in William Rowley: »Premenjave«.

V sredo, 2. decembra ob 19.30 / Sebastjan Horovat; Andreja Kopač in Eva Nina Lampič: »Pot v Jajce«.

V četrtek, 3. decembra ob 19.30 / Drago Jančar: »Niha ura tiha«.

Mala drama

Danes, 27. in jutri, 28. novembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V ponedeljek, 30. novembra ob 20.00 / Evripid: »Helena«.

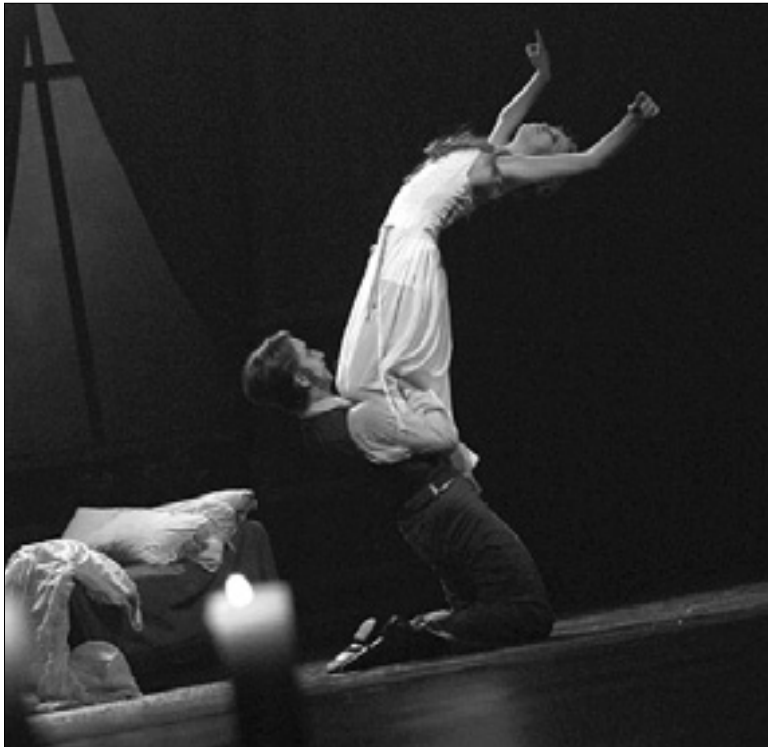
V torek, 1. decembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II / Igra«.

V sredo, 2. decembra ob 20.00 / Yasmína Reza: »Bog masakra«.

TRST - Dama s kamelijami

Praški balet

V soboto in v nedeljo ob spremljavi praškega opernega orkestra

La Dame aux Camélias ali *Dama s kamelijami* velja nedvomno za enega izmed najbolj priljubljenih baletov (po istoimenski drammi Alexandra Dumas). Jutri in v nedeljo bo tržaški publiki ponujena priložnost, da si ga lahko ogleda v gledališču Rossetti v izvedbi slovitega baletnega ansambla opernega gledališča iz Prage in ob spremljavi praškega orkestra, ki ga vodi Pavel Dumbala. Koreografijo je podpisal znani češki koreograf Libor

Vaculik, v ozadju pa bodo odmevale seveda note Verdijeve *Traviate*, ki jih je za baletno verzijo priredil Sergej Onosoff.

Na odru bo zaživila plesna predstava, v kateri se bo zavrtela zgodba mlade pariške kurtizane in njene tragične usode v iskanju tiste prave, pristno strastne ljubezni. Vstopnice si lahko zagotovite pri blagajni gledališča (040/3593511); balet bo jutri ob 20.30, v nedeljo pa ob 16. uri.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Tržaška knjigarna: na ogled je razstava Franka Vecchietta: »XS sizes ali dela manjšega formata«. Ogled je možen ob urniku Tržaške knjigarne.

Narodna in študijska knjižnica: do 10. februarja 2010 je na ogled razstava Tanje Kralj »Mandale«. Urnik: ob delavnikih od 9. do 18. ure.

Muzej Revoltella (Galleria "Scarpa"): do 6. decembra je na ogled razstava: »Livio Rosignano. Kava ... Burja ... In ljudje. Poklon Trstu«. Urnik: odprto vsak dan od 10.00 do 18.00. Ob torkih zaprto.

BARKOVLJE

SKD Barkovlje (Ul. Bonafata 6): s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, vabi na »Predbožični čar«. Razstavlja in ponuja svoja dela dvajset ustvarjaljk. Otvoritev bo v torek, 1. decembra ob 20.00. Glasbena kulisa prof. Igor Zobin - harmonika in Sara Temperini Beoni - sopranistka. Urnik: do 6. decembra, od srede do petka od 15.00 do 19.00, v soboto in nedeljo ob od 10.00 do 13.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

RONKE

V kavarni Caffè Trieste na Trgu Guglielmo Oberdan 1 do 5. decembra, je na ogled razsavo fotografij Marka Vogriča pod naslovom: »Miška po Gorici«. Urnik: od torka do nedelje med 10. in 23. uro, ob ponedeljkih zaprto.

GORICA

V Podružnici Zdržne Banke Dobrdo in Sovodnje (na Korzu Ver-

di 55): bo do 31. decembra na ogled izviren izvod Slave Vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja, ki ga razstavlja lastnik Roman Gergolet.

Galerija A. Kosič (Raštel 5-7, Travnik 62) je na ogled razstava akvarelov in olj slikarja Andreja Kosiča. Urnik: od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

V Kulturnem domu: je na ogled dokumentarna razstava pod naslovom: »Brata Rusjan - 100 let brnenja na goriskem nebu«. Ogled je možen do 30. novembra.

Galerija Maria Di Ioria (Ul. Mame-li12): v četrtek, 3. decembra, ob 17.30 odprtje razstave slikarja Roberta Faganela in predstavitev publikacije poezij Irene Navarra in slik Roberta Faganela, ki jo je uredila Silvia Valenti z naslovom »La terra, la visione. Gorizia (e dintorni) tra realtà e sogno. Poesie e Dipinti«. Poezije bo prebirala Mariolina De Feo, sodelovala bosta Gloria Ange-li in Jurij Paljk. Razstava bo na ogled do 7. decembra.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: razstava slik Janeza Mohoriča. Razstava bo predvidoma na ogled do sredine novembra. Odprto od torka do nedelje od 10.00 do 18.00

Vsako nedeljo, izpred cerkve v Štanjelu ob 15.30, do konca oktobra: nedeljsko turistično vodenje za individualne obiskovalce vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Kana Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Pilonova galerija: do 20. decembra je na ogled razstava risb in slik Zlatka Boureka. Urnik: od torka do petka med 8. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob ponedeljkih, sobotah in praznikih.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejšeg zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Galerija CD: do 15. decembra bo na ogled razstava Dušana Tršarja pod naslovom "Retrospektivna kiparska razstava".

Mala galerija: do 20. decembra je na ogled fotografska razstava Benke Pulko pod naslovom: »Črno-bela mavrica«.

Pri strani sodelujejo
Andrej, Martina, Mateja, Valentina,
Jana, Vesna, Nicoletta, Mateja,
Tereza, Martin, Matia,
Agata, Patrizia, Julija in Jožica.

e-mail: klop@primorski.eu

Klopova raziskava

Partizani za šalo in zares

Sredi hladnega novembrskega jutra se je Klop odpravil na sprehod po bližnji gozdni poti. Gledal je, kako se jesenski živobarvni odtenki izgubljajo v zimskem hladu. Naenkrat je melanholično sanjarjenje prekinilo nepričakovano srečanje. Iz meglice se je v urejeni koloni prikazala skupina od nog do glave vojaško opremljenih figur, ki je upirala puške v vse smeri.

Neke vrste sodobni partizani so se približevali prestrašenemu Klopu, ki se je nič hudega sluteč znašel v zelo neprijetnem položaju. »Ravno pred desetimi minutami sem bral časopis, nihče ni napovedoval izbruha novega spora. Morda so se Hrvati odločili osvojiti Piranski zaliv in so se zaradi megle znašli v Trstu? Ne! To so najbrž igralci novega kratkega filma Žige Virca, ali pa zadnja produkcija SSG po sili težkih razmer. Toda, kaj pa če je res izbruhnila nova vojna in sem prvi, ki je zasledil okupatorja??« Taka in podobna vprašanja so se rojevala v mislih prestrašenega Klopa, ko se je proti njemu plazila truma vojakov. Kamer in režiserjev ni bilo od nikoder, toda ko so bili že čisto blizu, je prestrašen in začuden Klop lahko videl, da so bili vsi našminkani kot slavni Silvester Stallone v vlogi Johna Ramba. Poleg tega so bili oblečeni v tipične temnozeleno vojaške obleke in na ramenih so nosili puške in mitraljeze. Klop se je torej opogumil (to pa, ker je že zamudil čas za pobeg in svinčenka v hrbet mu ne bi bila v ponos) in tresoč stopil proti zeleno-sivi družini, vendar so ga ti v tišini prehiteli in se spet stopili z meglo. Mladenič, ki je zaostal za skupino, je osuplemu Klopu povedal, da gre zgolj za igro softair. »Torej gre samo za igro,« si je po presenetljivem srečanju dejal Klop in si končno oddahnil. Ko mu je odleglo, se je začel spravešati, za katero igro sploh gre, kajti vse je zgledalo zelo, celo preveč prepričljivo.

»Igrati se bitke, kot da bi bili petletni otroci,« kot pravi igralka Silva Čušin v Virčevem kratkometražcu, »zgleda zelo aktualno«. Prav najbolj zasovraženi Lacotov film in srhljivo srečanje z bando softaircev je vzbudilo zanimanje Klopa, ki si je želel obleči uniformo in stopiti v vojaške vrste. Izsledil je enega izmed privrženecv softaira in se z njim pogovoril o tej skupinski »rekreativni« panogi, ki vedno bolj stasi pohodnike sredi kraške džungle. Klop pa ni mogel mimo društev, ki se ukvarjajo z vojaškimi zgodovinskimi uprizorjanji. Ena izmed teh je Kulturno-zgodovinsko društvo Triglav iz Kamnika, katerega člani že vrsto let zbirajo stare vojaške uniforme, predvsem iz obdobja 2. svetovne vojne, in se večkrat pojavljajo na partizanskih proslavah in srečanjih po Sloveniji. Da bi zaključili pregled nad posebnim pojavom, pa smo se srečali še z breško partizansko legendo Dragom Slavecem, ki se je v mladih letih boril v partizanski vojski.

Klopu je ob prvem srečanju strah ohromil zdravo pamet. Takoj, ko je spoznal, da ne gre za nobeno pravo bitko, pa se je postavil na noge in se odločil, da bo poiskal (morda nekoliko norega) mladeniča, ki se bavi s softairom. Ni brskal dolgo, ko je našel pravega sogovornika. O softairu smo pokramljali s Simonom Košuto, ki se je izkazal za zelo prijaznega in nič kaj strah vzbujajočega ...

Klopa bi najprej zanimalo vedeti, če se vam je že kdaj zgodilo, da se je kak nesrečnež tako kot ubogi Klop znašel sredi vaše zasede?

Da, to se je zgodilo večkrat z lovci, ki pa so že vajeni takih prizorov.

Kdo ste in za kaj pri softairu pravzaprav gre?

Nimamo še uradnega imena, v glavnem smo že ustaljena skupina mladih fantov, ki se občasno dobiva in se »strelja« v gozdu. Ta dejavnost se imenuje softair, je neke vrste šport, zabava v naravi.

Kako je nastala ta skupina?

Pred približno štirimi ali petimi leti so me prijatelji povabili, naj se grem z njimi »streljat«. Nato sem si s prijateljem malo za šalo, malo za res kupil pištolo in začela zahajati v gozd ter se streljati. S časom so se nama

začeli počasi pridruževati še drugi, željni »bojnih« puistolovščin in tako je nastala skupina.

Uporabljate pravo orožje?

Ne. Uporabljamo ASG.oz. »air soft gun«, to so kopije pravega orožja, ki delujejo na elektriko in streljajo plastične metke, ki so težki približno 0,20 gramov in imajo zelo majhno moč, približno en joule. Vsekakor pa smo vsi zavarovani z očali in drugimi pripomočki, da ne bi prišlo do poškodb.

Imate kako posebno dovoljenje za streljanje?

Pred vsakim srečanjem moramo javiti policiji, kje in kdaj bo to potekalo, pa tudi lastnik terena, na katerem rekreacija poteka, mora biti seznanjen s tem.

Koliko denarja potrosite za tale vaš hobi?

Za opremo se lahko potrosi od 130 do 1600 evrov. Recimo pa, da se dobro opremo dobi že za kakih 200 evrov.

Kako ste oblečeni?

Imeti je treba mimetično oblačilo in obrambne pripomočke.

Kako potekajo te vaše »bitke«?

V bistvu niso bitke, gre namreč bolj za tekme, ki potekajo na različne načine; vsakič se prej zmenimo, kako

BIVŠI PARTIZAN DRAGO SLAVEC

Od Apulije do Alp

Klop pa ni bil popolnoma zadovoljen, tako je še stopil do bivšega partizana. To je gospod Drago Slavec (letnik 1926) doma iz Doline. V pogovoru pa klopova radovednost ni morala mimo življenjske epopeje gospoda Slavca.

Gospod Slavec kako ste se pridružil osvobodilnemu boju, namreč v vojnem obdobju niste bili niti polnoletni?

Vse skupaj se je začelo 8. marca '43, star sem bil komaj 16 let. Takrat sem bil odposlan v posebni italijanski bataljon v L'Aquilo, po treh mesecih pa sem bil s svojo 401. četo premeščen v Taranto, kjer se je po kapitulaciji Italiji odprla možnost, da bi se pridružil ostalim rojakom. Po 8. septembru smo ostali še vedno pod okriljem italijanske vojske, vendar mi je uspelo zbežati od Italijanov in se pridružiti skupini Slovencev v novem taborišču v Altamuri, kjer sem dobil angleška oblačila in bil vključen v 1. partizansko prekomorsko brigado.

Tedaj se je začela vaša partizanska zgodba, ki se prepleta od dalmatinskega otoka Visa, preko Bosne vse do Švice in nazaj v Italijo ...

Na dan Avnoja, 29. novembra, smo bili premeščeni na Vis in nato so našo brigado po prvih spopadih na Braču poslali v Biograd. Po preoblikovanju enot v Dalmaciji sem se znašel v 13. proletarski brigadi Rade Končarja. Hudo zimo leta 1944 sem preživel med Drvarjem in Jajcem, kjer sem bil udeležen v težkih bojih z nemškimi enota-

Drago Slavec

mi, ki so sodelovale v desantu na Drvar. V Markovičnem gradu sem bil po nemški obkolitvi ranjen v stegno, vendar sem jo skupil z manjšimi posledicami. Spomladi istega leta so me blizu Sarajeva ujeli Nemci in me poslali na prisilno delo v Nemčijo, blizu meje s Švico. Po neverjetnem razpletu okoliščin mi je uspel nov pobeg, tokrat v Švico. Nekaj časa sem preživel v St. Moritzu, kjer sem po pripovedi svoje partizanske zgodbe zvedel, da obstaja možnost prestopa k italijanskim partizanom, na drugi strani Alp.

V vaši neverjetni zgodbi ste iz Titove vojske prestopil med italijanske partizane. Kako so vas sprejeli?

Italijani so bili z mano zelo gostoljubni. Boril sem se v brigadi Gufi Mortirolo, ki

je delovala v okolici Tirana v lombardski Valtellini. Ko so tamkajšnji partizani izvedeli, da sem Slovenec, ki se je boril v jugoslovanski partizanski vojski, so mi dodelili partizansko ime Tito. Po krajšem času sem si zaslužil popolno zaupanje tamkajšnjega poveljnika, saj sem vodil številne diverzantske akcije, s časom pa sem postal poveljnik manjše enote.

Katerega prizora iz partizanskega obdobja se najraje spominjate?

To je bila nedvomno akcija, ko smo morali uničiti fašistično enoto, ki je povzročala veliko škodo v vaseh v okolici Tirana, kjer so se fašisti premikali s tovornjakom, ki je bila tarča našega napada. V prvem napadu smo uspeli uničiti fašistično skupino, vendar so se ti vrnili z namenom, da bi sežgali okoliške vasi. Tedaj mi je uspel velik podvig, saj sem s svojim mitraljezom zadel njihovo cisterno z gorivom, ki se je premikala na čelu kolone. Tovornjak z gorivom je v hipu vzplamtel in se prevrnil po ostalih vozilih. Fašisti so nemudoma zapustili vso orožje in se po klancu zvalili v dolino. tisti večer me je celotna vas slavila kot pravega junaka.

Menite, da bi bila današnja mladina primerna za partizansko vojsko?

Pošteno moram povedati, da so se časi bistveno spremenili in da bi težko primerjal današnjo mladino s tisto izpred šestdeset let. Vsekakor mi je v velik ponos, da je vsaj tu v Dolini navezanost na partizansko gibanje močno občuteno, saj se je lani v našo

sekcijo VZPI včlanilo okoli petdeset mladih.

Kaj menite pa o mladini, ki uprizarja vojne igre?

Menim, da je to le neka neobičajna zabava, ki jo sploh ne obsojam, saj sem tudi sam večkrat uprizoril kakšno vojna dejanja. Predvsem ob praznikih smo mladeniči sprožili kakšen rafal. Bistvena razlika je bila v tem, da smo potem morali bežati pred Angleži, ki so mislili, da bo v Trst vkorakala Jugoslovanska armada.

Kam ta konec tedna

Večerno dogajanje tega konca tedna v naših krajih se ne obeta zelo pestro, vendar je Klop izbrskal nekaj zanimivih predlogov. Včasih tudi Klop preze nekatere dogodke, zato pozivamo vse bralce, da izkoristijo naš elektronski naslov in klopovo stran na facebooku, tako da oglašujejo vse prireditve, ki so vezane na kulturo in zabavo.

Danes

Pri Biti v Križu vabijo na nov žur, ki bo v veliki dvorani kriškega Ljudskega doma. Tokrat ste vsi vabljeni na Apres ski party. Obvezna so primerno topla oblačila in smučarska oprema. Naprave bodo obratovale od 21h dalje! Vstop prost.

Vsem tistim, ki radi zahajajo v Ljubljano priporočamo Čokoladni cocktail party v hostelu Celica na Metelkovi 8. Če si želite posladkati večer bo to prava izbira.

Na obali bo lokal Bellavita praznoval 7. obletniko. Ob priliki bo nastopala skupina Ne me jugat.

Če se vam nikakor ne da opravljat na daljšo pot, je zabava poskrbljena tudi v Sežani, saj se tudi letos v ogrevanem šotoru odvija Krasovanje. Danes zvečer nastopa kubanska zasedba David Calzado Y Su Charanga, v manjšem diko-šotoru pa bo DJ vrtil glasbo za vse okuse.

Jutri

V šotoru v Sežani se nadlajuje 6. Krasovanje. Nastopili bosta skupini Bajaga in Elvis Jackson, DJ Maj pa bo vrtil disko glasbo.

NAMIZNI TENIS - Ana Bržan, tekmica v ženski A2-ligi iz Lombardije na Sardinijo

»Normalno je, da je Kras prvi«

Igranje v najvišji ligi je ni več motiviralo - A2-liga ji je všeč - Živi in je trener v Lombardiji

Na poti krasovk do vrnitve v namizno-teniško A1-ligo predstavlja ta čas najvišjo oviro sardinski novinec Norbello. Obe ekipi sta po petih krogih še nepremagani na vrhu lestvice z devetimi točkami, prvi dvoboj med njima pa bo jutri na Sardiniji. Ena od glavnih orožij gostiteljic bo tudi 33-letna tržaška Slovenka Ana Bržan.

»Pretegnila sem si hrbtno mišico in že ves teden ne treniram. Jemljem protibolečinske tablete, saj na tej tekmi preprosto ne morem manjkati,« nam je pred tekmo povedala Ana, ki je v prejšnjih šestih sezonah branila barve Siene, s katero je zadnjih pet let igrala v najvišji ligi.

Ana se z namiznim tenisom ukvarja poklicno. Že več let živi ob jezeru d'Iseo v Lombardiji in je trener in sparring-partner za klub Alto Sebino iz pokrajine Bergamo. Pravi, da se s svojim športom dostojno preživlja. »Plačano imam najemnino za stanovanje, vsak mesec dobim doklado za hrano in denar za delo v klubu. S tem, da ob koncih tedna igram še za Norbello, prigram spodobno plačo. Zdaj sem se nekako prerinila tuid v reprezentančni štab, v katerem sem sparring-partner za mladinke,« nam je povedala Ana, ki na državni jakostni lestvici zaseda 15. mesto, v ligi pa je v osmih nastopih dosegla šest zmag.

Zakaj ne igraš več v Sieni?

Igranja v A1-ligi sem se naveličala. Tam vedrita le dva kluba, ki sta finančno daleč najmočnejša. Že vnaprej veš, kdo se bo boril za zmago, kdo za play-off in kdo za obstanek. S Sieno smo bile vsako leto pete ali šeste, tujke so za nas premočne. Nisem imela več prave motivacije, poleg tega se je klub znašel v finančni stiski.

Kako to, da si sprejela vabilo Norbella?

Do mene so prišli preko moje soigralk Di Meo (s sicilskim Ripostom je tudi ona dolgo let igrala v A1-ligi), s katero se pozna že celo večnost. Norbello je novinec, nikoli še ni igral na tako visoki ravni.

Z njimi se najbrž srečuješ le na tekmah.

Tako je. Ko igramo doma poletim na Sardinijo iz Bergama, na gostovanja pa se peljem s svojim avtomobilom.

Ali je v takih ekipah sploh mogoče ustvariti moštveni duh?

Zakaj ne. Pri Norbellu so vsi mladi, od predsednika dalje, pri njih se počutim zelo dobro. Vidim, da so entuziasti, zato ne igram le za denar, temveč tudi s srcem. Nimajo izkušenj, zato jim pomagam tudi z nasveti. Na večerjah po tekmi je ozračje zelo prijetno, dobro se razumemo, skupna nam je ljubezen do tega športa

Kakšna ste ti zdi A2-liga?

Meni je prvenstvo všeč. Le ena ekipa po kvaliteti bistveno zaostaja za ostalimi, na vseh

Ana Bržan je lani v Zgoniku še nastopala v dresu Siene

KROMA

drugih tekmah prevladuje izenačenost. Mi smo s svojimi nastopi zadovoljni, celo preseženi. Imamo mlado, 19-letno Kitajko, obrambno igralko, ki prvič nastopa v Italiji. Nisem prepričanai, da je boljša od mene. Mislim, da bo odslej premagovala Italijanke, a izgubljala proti rojakinjam.

Kaj pa Kras?

Za Kras je normalno, da je prvi. Mislim tudi, da bo napredoval. Yuanova na vsaki tekmi garantira dve točki, Martina Milič pa najmanj eno. Slabšega rezultata od neodločene 3:3 skoraj ne morejo doseči. Za nas bo uspeh, če proti njim ne izgubimo.

Si zadovoljna s svojimi nastopi?

Vsako leto mislim, da ne bom zmogla več. Novi val igralk je dober, še vedno pa jih premagujem z izkušnjami. Na koncu seta proti njim vedno najdem rešitev za zmago. Čeprav vsak dan preživim z loparjem v roki najmanj osem ur, dve v šoli, šest v klubu, v glavnem vadim z otroci in mladinkami, redkeje proti igralkam prve ekipe Alta Sebina, zato seveda moji treningi še zdaleč niso dovolj kakovostni, se pa še znajdem. Koliko časa še, pa ne vem. Če sodim po tem, kako me zdaj boli hrbet, se bojim, da ne dolgo.

Ko boš velika, boš...?

Želela bi biti trener, ni pa lahko, to je možno le v velikih klubih, ki pa jih pri nas ni dosti.

Prideš kdaj domov?

Vsake tri mesece. Takrat se kaj vidim tudi z Ireno Rustja in Martino Milič. (ak)

DEŽELA - Prispevki za nepoklicna društva

Do denarja tudi štiri slovenska društva

Poletovi hokejisti so bili deležni 12.000 evrov prispevka zaradi igranja v A1-ligi, le tisoč evrov manj je prejela Sloga Tabor za moštvo Televite 2010

KROMA

Deželni odbor je na predlog predsednika Luce Cirianija in deželnega odbornika za šport Elia De Anne porazdelilo včeraj 560.000 evrov prispevkov za neprofesionalna društva. Gre za sredstva, ki jih namenjajo društvom, ki v naši deželi v svojem športu nastopajo na najvišji možni ravni, seznam pa je pripravil deželni odbor italijanskega olimpijskega odbora CONI.

Največji kos torte je pripadel tržaškim rokometašem Pallamana Trieste, hokejistom na ledu iz Tablje Aquilam FVG in ženski ekipi v rugbyju Udine Rugby. Vsak izmed teh klubov (vsi nastopajo v A1-ligi) je prejel 50.000 evrov. Trideset tisoč evrov bo pripadlo ženskim nogometnima prvoligašema ASD Calcio Chiasiellis in ASD Tavagnacco, 20.000 pa prvoligašem v košarki na voziču društva Nordest iz Gradišča.

Med dobitniki so tudi štiri slovenska društva. Za hokejsko ekipo ZKB Kwins bo Polet prejel 12.000 evrov, za ekipo Televita 2010 bo Sloga Tabor prejela 11.000 evrov, za žensko teniško ekipo A2-lige bo SZ Gaja prejela 2.500, za žensko namiznoteniško ekipo pa ŠK Kras 3.000 evrov.

Seznam prispevkov

Handbike: AS Disabili Basket e non solo (2.500); balinanje: San Daniele in Brugnera (5.000); baseball: Rangers GO (10.000); softball: Azzanese (10.000); polo kanu: S. Giorgio (5.000); moški nogomet D-liga: Pordenone, Tamai, Sanvite in Manzane (vsak po 14.000); ženski nogomet: Trasaghis, Pasiano, Fortissimi in Campagna (8.000); nogomet na mivki: Sabbia d'Oro in ASD Grumo (vsak po 3.000); rokomet: CUS Udine (15.000); hokej na travi: Fincantieri (5.000), hokej na rolerjih: Edera (15.000), Polet (12.000); hokej na kotalkah: Pordenone 2004 (5.000); vaterpolo: Pallanuoto Trieste (15.000); moška košarka: Pallacanestro Trieste (30.000); ženska košarka: Libertas Udine (34.000); odbojka: Cordenons (13.000); PAV Udine (12.000), Sloga Tabor (11.000); curling: Claut (3.000); tenis: TC Udinese (10.000), Gaja (2.500); namizni tenis: Rangers Videm in Kras Zgonik (vsak 3.000), Azzurra veterani (2.500); speedway: Moto club Olimpia UD (4.000); šah: Società scacchistica Triestina (2.500); gruppo sportivo Silenzioso TS (2.500).

Obvestila

OOZUS vabi člane na izredni občni zbor, ki bo v torek, 1. decembra 2009 ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu domu Alberta Sirka v Križu. Sledil bo redni občni.

AO SPDT obvešča, da bo plezalna stena v športnem centru Zarja v Bazovici odprta s sledečimi urniki: ponedeljek: 19:00 – 21:00; torek: 20:00 – 22:00; sredo: 10:00 – 12:00 in 20:00 – 22:00; četrtek: 20:00 – 22:00; petek: 20:30 – 22:30. Informacije po telefonu: 3408597787 (Goran) ali na www.spdt.org/stenca/dettaglionews/id/256.

OOZUS obvešča, da bo tečaj za učitelja 1. stopnje in Učitelja 2. stopnje v kraju Forni di Sopra od 25. do 30. decembra. Teoretični del bo od 15. do 18. decembra. Prijave (do 11. decembra) sprejemajo v uradih ZSSDI.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentaborska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00 ure. Tel.: 347-5292058 (SK Brdina), 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

SK DEVIN prireja Šolo smučanja in deskanja v sezoni 2009/2010 v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 9. oz. 10. januarja 2010. Tečaji so namenjeni otrokom in odraslim. Možnost avtobusnega prevoza in najema smučarske opreme. Vpisovanje do vključno 21. decembra 2009 na info@skdevin.it, na 348 1334086 in pri Alternativa Sport 040 209873.

SK DEVIN sporoča, da se nadaljuje smučarski sejem v Sesljanu 41/d. Prodaja vsako soboto in nedeljo do 29. novembra od 10.30 do 19. ure, od ponedeljka do petka od 16.30 do 19. ure. Informacije na: info@skdevin.it ali 040 209873.

V Nabrežini dobro obiskan posvet ZSSDI o fiskali

Posvet Združenja slovenskih športnih društev v Italiji o novostih na fiskalnem področju je v sredo zvečer prijavil v dvorano SKD Igo Gruden v Nabrežini lepo število predsednikov in odbornikov naših športnih društev, ki so pozorno spremljali predavanje dr. Adriana Kovačiča, da je potrebno najkasneje do 15. decembra izpolniti obrazec EAS in ga izročiti davčni upravi. Podrobni razčlenitvi obrazca, gre v bistvu za vprašalnik, in njegovih točk (za društva, ki sodijo v register CONI, je dovolj, da izpolnijo 6 od 36 vprašanj), so sledila številna vprašanja odbornikov.

“TOKRAT NE BOM PADEL”

za študente, za kolesarje ...

Dnevnik Slovencev v Italiji.

Za vse, ki si želijo, da bi jim bil Primorski dnevnik še bližji.

Vpis naročnin za leto 2010 je že v teku. Vsem, ki bi se radi naročili ali obnovili naročnino, sporočamo, da znaša letos znižana naročnina **210 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2010**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,70 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2010** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2009 vsako jutro prejeli na dom brezplačno!**

Znižana naročnina za leto 2010 se lahko plača do 31.1.2010:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

Banca di Cividale - Kmečka banka - sedež v Gorici

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

STENSKI KOLEDAR

NAROČNIŠKA
AKCIJA 2010

Primorski
dnevnik

ZA INFORMACIJE: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 533382 www.primorski.eu

Nad Atlantikom je območje nizkega zračnega pritiska, ki doteka do srednje Evrope, zaradi česar trenutni tok z jugozahoda je precej vlažen.

Nad severno polovico Evrope je obsežno območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta je dosegla Alpe in bo v soboto zjutraj prešla Slovenijo. Pred njo priteka z jugozahodnim vetrom tople in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.20 in zatone ob 16.25
Dolžina dneva 9.05

BIOPROGNOZA
V petek bo vremenski vpliv obremenjen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepili se bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Spanje v noči na soboto bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 14,5 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 8	2000 m	 1
1000 m	 9	2500 m	 -2
1500 m	 4	2864 m	 -4

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu dosegel 5, po nižinah 4 in pol.

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.21 najvišje 41 cm ob 13.25 najnižje -33 cm, ob 19.22 najvišje 15 cm.
Jutri: ob 0.33 najnižje -24 cm, ob 6.50 najvišje 47 cm ob 13.50 najnižje -44 cm, ob 20.02 najvišje 21 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Ponoči in zgodaj zjutraj bo oblačno, deževalo bo. Količina padavin bo zmerna, nekaj več padavin bo na vzhodu. Nad 1600 m nadmorske višine bo snežilo. Več snega bo v Julijcih. Čez dan bodo na zahodu padavine ponehale, delno se bo zjasnilo. Na vzhodu pa bodo še možne plohe in nevihte. V hribih bo še oblačno z rahlimi padavinami, nad 1500m bo še rahlo snežilo.

Pretežno oblačno bo, predvsem v zahodni in osrednji Sloveniji bo deževalo. Popoldne se bo v vzhodni Sloveniji delno zjasnilo. Pihal bo jugozahodni veter, ob morju jugo. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 10, na Primorskem okoli 8, najvišje dnevne od 8 do 14 stopinj C.

V soboto dopoldne bo po vsej verjetnosti oblačno s padavinami, možne bodo tudi plohe, zlasti v hribih in na vzhodnem pasu. Proti večeru se bo vreme izboljšalo s delnimi razjasnitvami.

V noči na soboto in v soboto dopoldne bo oblačno, ponekod in deževno, popoldne pa bo dež ponehal. Delno se bo zjasnilo. Na Primorskem bo prehodno zapihala šibka burja. Nekoliko hladneje bo.

ŠVICA - Sodišče sprejelo prošnjo francosko-poljskega režiserja Polanski bo v hišnem priporu po plačilu 3 milijonov evrov varščine

ŽENEVA - Švicarsko sodišče je včeraj odobrilo prošnjo filmskega režiserja Romana Polanskega, da mu ob varščini 4,5 milijona frankov (približno 3 milijonov evrov) dodelijo hišni pripor. Polanski je zaprt zaradi obtožb, da je pred več kot 30 leti posilil mladoletnico. Švicarsko pravosodno ministrstvo se je nato odločilo, da se na odločitev sodišča ne bo pritožilo, a za to ima deset dni časa.

Polanskega so v Švici priprli na podlagi tiralice ZDA, ki tudi zahteva njegovo izročitev. 76-letnega režiserja poljskega rodu so priprli konec septembra v Zürichu, ko je prišel po filmsko nagrado za življenjsko delo.

ZDA sicer zahtevajo njegovo izročitev, vendar pa se švicarsko pravosodje o tej prošnji še ni izreklo. Je pa pred tem že dvakrat zavrnilo prošnjo Polanskega, da bi na to odločitev počakal v hišnem priporu. Sodišče je enkrat odločilo, da njegova prošnja proceduralno ni ustrezna, medtem ko je pravosodno ministrstvo ocenilo, da je tveganje, da bi Polanski pobegnil iz države, "preveliko".

Zdaj pa je švicarsko zvezno kazensko sodišče odločilo, da se Polanskemu dodeli hišni pripor ob varščini. Pravosodno ministrstvo se je nato odločilo, da se na odločitev sodišča ne bo pritožilo. Kot je pojasnila ministrica za pravosodje Eveline Widmer-Schlumpf, ne vidi "nobene razloga" za pritožbo na odločitev sodišča.

Odvetniki Polanskega naj bi sicer po navedbah prizivno sodišče v Los Angelesu do 10. decembra naslovili prošnjo, naj opusti obtožbe proti režiserju. Za to se je zavzela tudi danes 46-letna Samantha Geimer, žrtev spolnega napada Polanskega.

Polanski je po spolnem škandalu z mladoletnico leta 1978 zbežal iz ZDA v Francijo. Zaradi splošnega odnosa, ki ga je imel leta 1977 s tedaj 13-letno Geimerjevo, mu je namreč grozila dosmrtna ječa. S pridobitvijo francoskega državljanstva pa se je režiser, rojen sicer v Parizu staršem poljskega rodu, zaščitil pred izročitvijo ZDA.

ZDA - V torek v Beli hiši Na državniški večerji tudi nepovabljen par

WASHINGTON - Ameriška tajna služba je v sredo preiskovala, kako je lahko par iz Virginije prišel na tokratno državniško večerjo v čast indijskega premierja Manmohana Singha, čeprav ni bil na seznamu povabljenih gostov. Predsednik ZDA Barack Obama in drugi visoki gostje sicer niso bili v nevarnosti, saj sta se Tareq in Michaela Salahi imela imenitno ter pozirala za fotografije skupaj z nasmejanim podpredsednikom ZDA Josephom Bidenom, šefom kabineta Bele hiše Rahmom Emanuelom in drugimi gosti. Vse te fotografije je potem Michaela dala na svojo stran na Facebooku. O nepova-

bljenih gostih je prvi poročal časnik Washington Post, tajna služba pa se je tega zavedla šele po vprašanjih medijev o tej "malenkosti". Zagotavljajo sicer, da nevarnosti ni bilo, ker so morali vsi gostje skozi detektor za kovine.

Sedaj poteka dvojna preiskava. Tajna služba preiskuje sama sebe, kako je lahko dopustila, da sta bila v neposredni bližini predsednika dva nepovabljenata gosta. Preiskuje pa tudi, kako sta sploh prišla na ozemlje Bele hiše. Če sta prišla sama brez povabila jima grozi kazenski pregon, če pa ju je na večerjo spravil kdo iz Bele hiše, potem je v težavah on. (STA)

SRBIJA - Včeraj v parlamentu Poslanka zalučala čevelj v predsedujočo

Poslanec s čevljem poslance Gordane Pop Lazić

BEOGRAD - Srbski parlament je pretresel incident s čevljem. Poslanka iz vrst opozicijske Srbske radikalne stranke (SRS) Gordana Pop Lazić je na včerajšnji seji zalučala čevlja v podpredsednico skupščine Gordano Čomić. Kot je pojasnila Pop Lazićeva, je bilo njeno dejanje simbolično, z njim pa je izrazila protest in nestrinjanje z vodenjem seje.

"To je dovoljen in legitimen način protesta poslanca, ki predstavlja narod, a parlamentu ne more povedati, kaj narod misli," je novinarjem v skupščini dejala Pop Lazićeva. Čomićeva je na seji parlamenta, ki jo je prenašala tudi srbska televizija, odvzela besedo poslancu iz vrst SRS, nakar je Pop Lazićeva vanjo zalučala čevlja, ki pa sta zgrešila cilj.

Škandal v srbskem parlamentu močno spominja na incident v Bagdadu, kjer je novinar lani zalučal čevelj v nekdanjega ameriškega predsednika Georgea Busha. Podobno se je zgodilo tudi februarja na univerzi Cambridge, kjer je nemški študent med govorom zalučal čevelj v kitajskega premiera Wen Jiabao. (STA)